

GŁOS

znad Niemna

4 maja 2001r. Nr 18(469) Index 63863 Rok założenia 1989

Zjazd Polonusów

pod hasłem „Polacy i Polonia u progu nowego tysiąclecia”

Na II Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy przyjechało około 320 delegatów z 50 krajów, w tym ponad połowa ze Wschodu. Byli wśród nich również przedstawiciele naszej organizacji — Związku Polaków na Białorusi.

Na oficjalnym otwarciu Zjazdu, który rozpoczął się w sobotę w Teatrze Polskim w Warszawie, przemawiali: premier Jerzy Buzek, marszałek Senatu Alicja Grześkowiak, marszałek Sejmu Maciej Płażyński oraz prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej Edward Moskal. Alicja Grześkowiak zaapelowała, by Zjazd odbył się w rodzinnej atmosferze.

- Niechaj idea Solidarności patronuje obradom tego Zjazdu - mówiła marszałek Senatu. - Macie prawo do troski, opieki i pomocy ze strony państwa polskiego - zapewniła gości Zjazdu.

Przed południem goście Zjazdu uczestniczyli we mszy św. w kościele Św. Krzyża w Warszawie. Nabożeństwo celebrował Prymas Polski kardynał Józef Glemp.

Tylko połączenie żywej wiary i głębokiej miłości do ojczyzny pozwoli na efektywną współpracę Polaków w kraju i za granicą - mówił w homilii Prymas. Wspominał o trudzie, z jakim Polska wywalczyła wolność polityczną, dzięki

Prof. Andrzej Stelmachowski i marszałek Senatu RP Alicja Grześkowiak

której Polacy ze Wschodu i Zachodu mogą teraz się spotkać.

Obrady w Pułtusku

W następnych dniach reprezentanci Polonii obradowali w Domu Polonii w Pułtusku. W pierwszej części drugiego dnia przemawiali osoby, których wystąpienia były przygotowane i ustalone wcześniej z organizatorami Zjazdu. Miały one często charakter oficjalny i kurtuazyjny. Niemal wszystkie kończyły się podziękowaniami i życzeniami pomyślnych obrad.

Władze polskie czynią zbyt mało, by pozyskać sobie sympatię i poparcie organizacji polonijnych - stwierdził prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

profesor Andrzej Stelmachowski. Mówiąc o repatriacji Polaków zza wschodniej granicy, prof. Stelmachowski stwierdził, że cenniejsze będą „odbudowa polskiej inteligencji, rozbudowa polskich placówek oświatowo-kulturalnych i programy pomocy ekonomicznej”.

Większość mówców za główne cele i zadania organizacji polonijnych z kraju i z zagranicy uznała oświatę i kulturę.

O zasługach rządu w krzewieniu oświaty mówił w imieniu Ministerstwa Spraw Zagranicznych wiceminister Radosław Sikorski.

Wystaliśmy kilkuset nauczycieli na Wschód, fundujemy stypendia dla Polaków ze Wschodu, którzy

Delegaci zjazdu z całego świata

chcą studiować w Polsce, wspieramy i kulturę polonijną - mówił Sikorski.

Wspomniał też o swoich zasługach dla Polaków na Wschodzie, którzy od kilku tygodni mogą ubiegać się o polskie obywatelstwo. Dzięki staraniom ministra Sikorskiego Polska wypowiedziała bowiem konwencję pamiętającą jeszcze czasy ZSRR, która nie dopuszczała możliwości ubiegania się o obywatelstwo polskie przez osoby posiadające jednocześnie obywatelstwo kraju zamieszkania.

Nic nie stoi na przeszkodzie, by Polacy na Białorusi i w Ukrainie mogli ubiegać się o paszport z orzełkiem

w koronie - mówił minister.

Emocjonalne przemówienia

Wystąpienia delegatów polonijnych złożyły się na drugą część niedzielnych obrad plenarnych. Sesja popołudniowa była mniej sformalizowana. Mówili przede wszystkim, czasami bardzo szczegółowo, o życiu, problemach i sukcesach swoich organizacji i środowisk. Większość delegatów reprezentowała Polaków ze Wschodu: Litwy, Armenii, Gruzji, Rosji i Ukrainy. Część wystąpień miała emocjonalny charakter.

ciąg dalszy na str. 2

GOSPODARKA

II POLSKO-BIAŁORUSKIE FORUM ROLNO-SPOŻYWCZE odbędzie się 31 maja w Grodnie. Taka decyzja zapadła podczas spotkania organizacyjnego w Konsulacie Generalnym RP w Grodnie w dniu 26 kwietnia.

W spotkaniu, organizowanym przez Ambasadę RP w Mińsku oraz Grodzieński Obwodowy Komitet Wykonawczy, wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki RB, władz obwodowych i przewodniczący komitetów wykonawczych z rejonów brzostowski, świsłockiego i grodzieńskiego oraz delegacja władz samorządowych z Polski, m. in. — z Białegostoku, Sokółki, Hajnówki, Siemiatycz, Lublina i Augustowa. W spotkaniu organizacyjnym uczestniczyli również przedstawiciele firm z branży rolno-spożywczej z obu państw.

Na spotkaniu powołane zostały grupy robocze, które zajmą się przygotowaniem przyszłego forum, oraz ustalona liczba jego uczestników.

Halina EJSFONT

Szanowni Rodzice!

Już od kilku lat funkcjonują szkoły polskie w Grodnie i Wołkowysku. Uczniowie tych szkół uczą się języka polskiego, literatury, historii, kultury i tradycji polskich. Wykłada się język białoruski, rosyjski oraz obcy.

Szkoły posiadają bardzo dobre wyposażenie: sprzęt audiowizualny, pomoce dydaktyczne, są klasy komputerowe.

Rodzice - Polacy, nie zapomnijcie o swoim pochodzeniu, historii i kulturze. Skorzystajcie ze stworzonych dla Was warunków. Pozwólcie swoim dzieciom uczyć się w języku ojczystym. Szczegółową informację można uzyskać:

Polska Szkoła, Grodno, ul. Kurczatowa 43, tel. 33-17-31

Szkoła Polska, Wołkowysk, ul. Sofii Pankowej 7a, tel. 2-16-23, 2-06-17

Dział Oświaty ZPB ul. Dzierżyńskiego 32, tel. 73-81-50

KONTAKTY

Polonia lekarska w Grodnie

Miedzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Wychowanie fizyczne i współczesne problemy formowania i ochrony zdrowia młodzieży” odbyła się w Grodnie w dniach 25-27 kwietnia 2001 roku.

Organizatorzy i uczestnicy

Forum, na które przyjechali naukowcy i lekarze specjalizujący się w dziedzinie wychowania fizycznego i zdrowotnego dzieci i młodzieży, zostało zorganizowane przez Wydział Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Grodzieńskiego, Politechnikę Radomską, Polskie Towarzystwo Lekarskie na Grodzieńszczyźnie, Międzynarodowe Stowarzyszenie Waleologiczne, wydziały obwodowego i miejskiego komitetów wykonawczych ds. wychowania fizycznego, turystyki i sportu, Nauczycielskie Kolegium w Białymstoku. Patronat nad konferencją sprawował prezes Rady Federacji Polonijnych Organizacji Medycznych oraz prezes Europejskiego Forum Lekarzy Polskich.

Celem konferencji była wymiana nowych doświadczeń, dotyczących doskonalenia wychowania fizycznego i omówienie współczesnych problemów z zakresu ochrony i formowania zdrowia dzieci i nastolatków.

W poszukiwaniu nowych rozwiązań

Uroczyste otwarcie odbyło się w dniu piętnastej rocznicy tragedii czarnobylskiej. Na tę okoliczność zwrócił uwagę, rozpoczynając posiedzenie, jeden z organizatorów konferencji, wiceprezes Polskiego Towarzystwa Lekarskiego na Gro-

dzieńszczyźnie Andrzej Szpakow. Powiedział mianowicie: „Mam nadzieję, że ta konferencja pomoże znaleźć nowe rozwiązania stojących przed nami problemów, by nasze dzieci dorastały w zdrowym i przyjaznym pod względem ekologicznym otoczeniu”.

Zyczenia owocnych obrad uczestnikom złożył w imieniu gospodarzy prorektor Uniwersytetu Grodzieńskiego dr Wasilij Sieńko oraz przewodniczący komitetu organizacyjnego, dziekan Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Grodzieńskiego dr Andrzej Nawojczyk.

W imieniu Międzynarodowego Stowarzyszenia Waleologicznego przywitał zebranych jego prezes, a jednocześnie przewodniczący komitetu naukowego konferencji oraz kierownik Katedry Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego na Politechnice Radomskiej prof. Igor Murawow.

Bardzo emocjonalnie i z ogromną życzliwością, szczególnie pod adresem lekarzy polskich na Białorusi, wystąpił przedstawiciel Ośrodka Współpracy z Polonią Medyczną Naczelnej Izby Lekarskiej w Warszawie dr Jerzy Moskwa. „Zawsze przyjeżdżam w te strony z wielkim sentymentem — mówił do zebranych Jerzy Moskwa. — Los ludzi, mieszkających na Białorusi, szczególnie w minionym wieku, był wyjątkowo ciężki. Wojna, przesuwające się fronty, okupacja, łagry, obozy koncentracyjne, przesiedlenia. Wydawało się, że ta Białoruś wyjątkowo nieukończona i kulturalnie. Tymczasem — odrastają zakorzenione tutaj, w ziemi białoruskiej, nowe pędy, czego dowodem jest dzisiejsza konferencja”.

ciąg dalszy na str. 4

W numerze:

3 MAJ

Wiosna polityczna 2

Impreza dla wybranych 3

Dni młodzieży 9

Czy znasz Orzeszkową?

10

AKTUALNOŚCI

Zbuntowane Filipiny

Władze Filipin ogłosiły, że kraj ogarnął bunt. Około 20 tysięcy zwolenników obalonego prezydenta Josepha Estrady starło się w Manili z policją. Demonstranci domagali się ustąpienia obecnego szefa państwa, pani Glorii Macapagal Arroyo.

Władze oświadczyły, że rozważają skierowanie zarzutów o podżeganie do zamieszek i antyrządowego buntu pod adresem niektórych polityków z opozycji.

Podczas zamieszek zginęły trzy osoby. Joseph Estrada zaapelował do rządzących, by nie używali siły, a do swoich zwolenników — aby zachowali spokój. Władze zagroziły przywódcom proestradowskiej opozycji oskarżeniem o działalność wywrotową. Aresztowano kilku członków opozycji, w tym trzech senatorów i byłego szefa policji.

64-letni były prezydent jest oskarżony o to, że podczas blisko trzech lat rządów nadużył władzy i sprzeniewierzył co najmniej milion dolarów. Grozi mu nawet kara śmierci. Jego proces ma się rozpocząć 27 czerwca.

W związku z zamieszkami, przebywający do tej pory w wojskowym szpitalu Estrada został przewieziony helikopterem do silnie strzeżonego aresztu 50 kilometrów od Manili. Ogłoszenie przez rząd stanu buntu oznacza, że prezydent państwa może zawiesić konstytucyjne prawa obywatelskie na okres do 2 miesięcy i ogłosić stan wojenny.

Pokoju żydzi

Izraelski minister spraw zagranicznych Szimon Peres powiedział, że jego rząd uzgodnił z Palestyńczykami ogólne warunki przetrwania ognia.

Peres podkreślił jednak, że nie jest to jeszcze porozumienie, lecz tylko uzgodnienie. Peres powiedział to po rozmowach z sekretarzem generalnym ONZ Kofi Annanem na temat egipsko-jordańskiego planu pokojowego.

Zdaniem szefa dyplomacji Unii Europejskiej Javiera Solany, jest to jedyna obecnie i bardzo ważna pokojowa inicjatywa.

W ciągu ostatnich 7 miesięcy w starciach izraelsko-palestyńskich zginęło 400 Palestyńczyków, 75 Izraelczyków i 13 izraelskich Arabów.

Izraelski minister spraw zagranicznych przeprowadził rozmowy w Waszyngtonie z sekretarzem obrony Colinem Powelllem oraz spotkał się w Białym Domu z prezydentem Georgem Bushem.

Bush chce tarczy

Prezydent USA

G. Bush potwierdził amerykańskie plany budowy tarczy antyrakietowej, którym zdecydowanie sprzeciwia się Rosja. Bush podkreślił jednak, że tarcza ma chronić USA i ich sojuszników nie przed Rosją, ale przed państwami oskarżanymi o terroryzm.

Prezydent Bush w wystąpieniu na Uniwersytecie Obrony Narodowej nie ujawnił, kiedy rozpocznie się prace nad budową systemu obrony antyrakietowej NMD i kiedy zacznie on działać. Bush obiecał natomiast, że nowy system obejmie swym zasięgiem wszystkich sojuszników USA.

Zdaniem obserwatorów Bush będzie chciał uruchomić przynajmniej wstępną wersję systemu przed kolejnymi wyborami prezydenckimi w 2004 roku.

Rosja (jeden z sygnatariuszy traktatu ABM) zdecydowanie się sprzeciwia NMD. Moskwa ostrzega, że rezygnacja z układu z 1972r. może doprowadzić do unieważnienia innych porozumień dotyczących kontroli zbrojeń, czyli do nowego wyścigu zbrojeń.

Podobne stanowisko zajmują Chiny. Oficjalna agencja Xinhua napisała, że plany amerykańskiego prezydenta zagrażają pokojowi i bezpieczeństwu na świecie. Sekretarz generalny ONZ Kofi Annan wyraził nadzieję, że traktat z 1972r. nie zostanie unieważniony.

Komunizm przeciwko mafii

Ponad 700 członków mafii i grup przestępczości zorganizowanej skazanych zostało w ciągu ostatnich tygodni na kary więzienia i obozów pracy we wschodniochińskiej prowincji Zheijang, poinformowały władze.

Procesy są elementem kampanii „Uderzyć mocno”, mającej na celu pokazanie jak komunistyczna władza rozprawia się z jedną z największych plag ostatnich lat w Chinach.

Według władz Zheijangu, policja aresztowała w prowincji około 900 osób, z czego większość otrzymała już wyroki. Skazani mieli zajmować się m. in. defraudacją mienia państwowego, czerpaniem zysków z nierządu, włamania, morderstwami na zlecenie, a także handlem narkotykami.

Chiński kodeks karny za większość z tych przestępstw przewiduje różnego rodzaju kary (śmierci włącznie), jednak we wspomnianych procesach nikt nie został na nią skazany.

Onet, PAP, BBC, WS

WIOSNA POLITYCZNA

Na polskiej scenie politycznej rozkwitają nowe ugrupowania

Kongres Stronnictwa Konserwatywno — Ludowego zatwierdził porozumienie wyborcze z Platformą Obywatelską. Z kolei premier i szef RS AWS Jerzy Buzek i prezes PPChD (Polska Partia Chrześcijańskiej Demokracji) Antoni Tokarczuk podpisali deklarację o tworzeniu jednolitej partii centroprawicowej.

Nowe porozumienie

W marcu decyzję o wyborczym porozumieniu z Platformą podjęła Rada Polityczna SKL. Gościem kongresu był Andrzej Olechowski, który namawiał członków SKL do potwierdzenia decyzji władz swojej partii.

Wielu członków SKL jeszcze przed decyzją władz swojej partii brało udział w tworzeniu Platformy. Zwolennicy sojuszu SKL z Platformą argumentowali podczas dyskusji, że taki sojusz nie ma alternatywy i nie jest nią tworzenie wspólnej partii z PPChD

Prezes Rokita przekonuje o słuszności decyzji Rady SKL

i AWS. Mówiono wręcz o tym, że zmiana stanowiska przez SKL oznaczałaby śmierć tego ugrupowania i naraziłaby je na śmieszność. Zwolennicy sojuszu z Platformą przyrzekają strzec programu SKL w nowej formacji.

„Jeśli jesteście ludźmi środka, to wasze miejsce jest na Platformie” — przekonywał Andrzej Olechow-

ski uczestników kongresu SKL. Kongres zmienił też statut SKL — tak, by członek tego ugrupowania mógł być również członkiem innej partii.

Wątpliwości, jakie podnoszono w sprawie sojuszu z Platformą dotyczyły tego, że ostateczny głos w sprawie zatwierdzenia list wyborczych będzie należał do trójki liderów Platformy.

SKL nie będzie miał na to wpływu. Przeciwnicy Platformy obawiają się także dyktatu liberałów, co zmusi Stronnictwo do wyrzeczenia się centroprawicowego programu. Przeciwnicy sojuszu z Platformą choć pełni obaw, akceptują decyzję o przyłączeniu się do tego ugrupowania.

Nowa partia

„PPChD i RS AWS są gotowe do niezwłocznego utworzenia komitetu założycielskiego takiej partii oraz do rozpoczęcia niezbędnych prac organizacyjnych. Liczymy, że będzie to inicjatywa nie tylko naszych dwóch partii” — głosi podpisana przez Buzka i Tokarczuka deklaracja. Znalazły się w niej też m. in. stwierdzenia, że „wyzwania, przed którymi stanęły ugrupowania centroprawicowe, wymagają dziś nie tylko zgody i porozumienia, ale nowej sprawnej formy organizacyjnej i nowego przywództwa”.

PAP, IE, WS

WYBORY 2001

Nowe reguły gry

Prezydent podpisał nową ordynację, choć miał zastrzeżenia związane ze zmianą metody przeliczania głosów na mandaty (z metody d'Hondta premiującej duże ugrupowania na metodę bardziej proporcjonalnie rozdzielającą mandaty), a także ze zbyt późnym uchwaleniem ustawy przez parlament. Kwaśniewski poinformował, że wybory do Sejmu i Senatu odbędą się 23 września.

Zapowiedział również, że po wyborach zgłosi projekt zmian w nowej ordynacji, proponując m. in. powrót do metody przeliczania głosów na mandaty premiującej duże ugrupowania. Zaproponuje też jednomandatowe okręgi do Senatu i zakaz dokonywania zmian w ordynacji co najmniej na rok przed końcem kadencji parlamentu.

Politycy pozytywnie oceniają decyzję prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego o podpisaniu nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu.

Do ordynacji dołączone są nowe antykorupcyjne przepisy dotyczące finansowania partii politycznych. Wprowadzono też restrykcyjne rozwiązania dotyczące finansowania kampanii wyborczej. Partie nie będą mogły prowadzić działalności gospodarczej, sprzedawać „cegiełek”, otrzymywać pieniędzy od firm. Dostaną za to więcej pieniędzy z budżetu państwa.

Wszyscy posłowie będą wybierani w okręgach. Zlikwidowana została lista krajowa. Wchodziło z niej do Sejmu 69 posłów, którzy nie uzyskali wystarczającego poparcia w okręgach.

PAP, WS

KALEJDOSKOP

Na naukę nigdy nie jest za późno

82-letni Amerykanin, któremu studia dwukrotnie przerwała wojna, 11 maja otrzyma dyplom ukończenia studiów nauczycielskich na Uniwersytecie Miami na Florydzie.

Gdy absolwenci pojawiają się po odbiór dyplomów, 82-letni Quentin Pearson będzie nie tylko najstarszym wśród 2.400 studentów, kończących studia w roku 2001, lecz najstarszym absolwentem w historii tego uniwersytetu.

Do wznowienia studiów po 51-letniej przerwie namówiła go córka. Postanowił ukończyć studia nauczycielskie, gdy wyczytał w gazetach, że w szkołach brakuje wykładowców i nauczycieli.

Wychłostani za podryw

W ramach przeciwdziałania napastowaniu kobiet, trzem mieszkankom Arabii Saudyjskiej wymierzono publiczne karę chłosty za podrywanie dziewcząt na rynku, poinformowała lokalna prasa.

Mężczyzn ujęli policjanci ze specjalnych oddziałów, które mają czuwać nad bezpieczeństwem kobiet w centrach handlowych, szkołach i na rynkach w stolicy kraju. W muzeum Arabii Saudyjskiej obowiązują twarde prawo segregacji płci. Mieszkańki kraju w miejscach publicznych muszą zasłaniać twarz. Nie wolno im także podróżować bez zgody męża lub ojca, ani przebywać samotnie w restauracjach.

PAP, AFP

POLSKA

Zjazd Polonusów

ciąg dalszy ze str. 1

Największą owację delegatów wzbudziło emocjonalne wystąpienie Tadeusza Kruczkowskiego, prezesa Związku Polaków na Białorusi, który jako jedyny nie odczytał swojego przemówienia z kartki. Kruczkowski narzekał, że Polacy na Białorusi, którzy nigdy nie byli częścią narodu sowieckiego, a teraz nie są częścią narodu białoruskiego — przez Polskę traktowani są jak obokrajowcy. Wyraził nadzieję, że sytuację tę zmieni Karta Polaka, nad której projektem komisja sejmowa zakończyła pracę dwa miesiące temu.

Tradycyjnie nie zabrakło pochwał, podziękowań i... prezentów dla Wspólnoty Polskiej i jej prezesa Andrzeja Stelmachowskiego. Ciepło mówiono także o Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie.

Delegaci u prezydenta

O solidarność z Polakami ze Wschodu zaapelował prezydent Aleksander Kwaśniewski do delegatów II Światowego Zjazdu Polonii, którzy na koniec trzeciego dnia zjazdu gościli w Pałacu Prezydenckim w Warszawie.

Nie skąpił obietnic. Zapowiedział usunięcie formalnych trudności w kontaktach Polonii z krajem, związanych z turystyką, repatriacją, obywatelstwem polskim i Kartą Polaka.

Zadeklarował, że będzie zabiegał, by tam, gdzie istnieją skupiska polskie i polonijne, dostępne były również polskie media i oświata.

Po oficjalnych przemówieniach prezydent zaprosił gości na wystawne przyjęcie. Nie szczędził uścisków rąk i uśmiechów.

Problematyka

Obrazy odbywały się w 5 oddzielnych komisjach: ds. Polaków za Granicą; Promowania Spraw Polskich w Świecie; Duszpasterstwa; Oświaty i Młodego Pokolenia; Pomocy Socjalnej, Charytatywnej i Problemów Repatriacji.

Polityka paszportowa polskich władz, nowa ustawa o obywatelstwie polskim, uciążliwa procedura zrzekania się obywatelstwa polskiego czy repatriacja wykluczająca z udziału w niej Polaków z Ukrainy i Białorusi — to tylko niektóre z tematów, które delegaci poruszyli w rozmowach z przedstawicielami władz polskich.

Więcej o tym, co się działo na zjeździe oraz relacje naszych wystanników, Czytelnicy Głosu przeczytają w następnym numerze.

WP, IE

Order dla Moskala

Order „Polonia Mater Nostra Est” przyznany przez Społeczną Fundację Pamięci Narodu Polskiego w Warszawie prezesowi Kongresu Polonii Amerykańskiej Edwardowi Moskalowi.

Order został przyznany w roku 1998, jednak dopiero teraz Moskal, przebywając w Polsce na zjeździe Polonii, go odebrał.

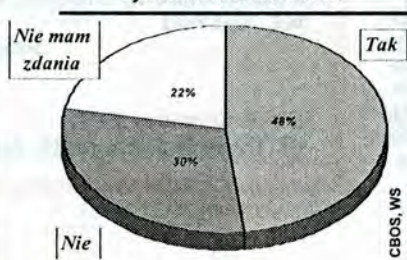
Order został przyznany za „wysocę patriotyczną postawę i działalność na rzecz Polski”. „Edward Moskal walczył o Polskę, w pełni identyfikujemy się

z jego działaniami i z nim samym” — mówił po dyktando generalnego Fundacji Jerzy Myrcha. „Uważam, że są tu lepsi ode mnie, którzy bardziej zasłużyli na ten order. Order przyjmuję w imieniu Polonii” — powiedział Moskal.

Do tej pory Fundacja przyznała order m. in. Ryszardowi Kaczorowskiemu, biskupowi polowemu Leszkowi Stawowskiemu, ks. Janowi Twardowskiemu oraz Stanisławowi Karolkiewiczowi.

PAP, WS

Czy Polacy powinni przeprosić naród żydowski za Jedwabne?

CBOS, WS

Impreza dla ludu wybranego

Na II Ogólnobiałoruskim Zgromadzeniu Ludu zwykłego ludu prawie nie będzie

Na Białorusi zakończyło się wyłanianie delegatów na II Ogólnobiałoruskie Zgromadzenie Ludu (OZL), które odbędzie się 18 maja w Mińsku. Forum jest organizowane zgodnie z dekretem prezydenta w celu przekonsultowania z narodem programu rozwoju socjalno-gospodarczego Białorusi w latach 2001-2005. Dokumentów stanie się programem przedwyborczym Aleksandra Łukaszenki na jesienne wybory prezydenckie.

W związku z zakończeniem kampanii wyborczej delegatów na II OZL kierownik Działu Informacji i Druku Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego Władimir Omielko zwołał konferencję prasową. „Na 2560 zebraniach kolektywów pracowniczych wybrano 4271 upoważnionych, którzy na zebraniach rejonowych i miejskich wyłonili 350 delegatów” — oświadczył, dodając, że „na wszystkich zebraniach odnotowano maksymalną frekwencję upoważnionych”. Jego zdaniem świadczy to o wysokiej postawie obywatelskiej ludu pracującego.

W cieniu

Powyższa opinia nie wydaje się jednak obiektywna, jeśli uwzględnić, iż cały proces wyłaniania delegatów przebiegał przy absolutnej niewiedzy, tak ze strony organizatorów, jak i ze strony ludu pracującego, ani o scenariuszu przyszłego forum z udziałem prezydenta, ani o pełnomocnictwach delegatów. Co prawda, kierownik działu informacji wyraził nadzieję, że de-

Najwierniejszy elektorat A. Łukaszenki nie został zaproszony na spotkanie z prezydentem

legaci zapoznają się z tym dokumentem jeszcze przed tym, jak wybiorą się do stolicy.

Zgadając się z tezą, iż program rozwoju socjalno-gospodarczego Białorusi stanie się programem przedwyborczym urzędującego głowy państwa, Omielko nie odpowiedział jednoznacznie, czy poinformowano o tym uczestników zebrań w zakładach pracy. Zauważył, iż „pracownicy o tym pewnie się domyślali”.

Delegacja lojalnych

Nie wykluczone, że właśnie z powodu przedwyborczego charakteru forum na jego zorganizowanie nie

zostaną wydane środki z budżetu państwa. Niestety, nie wiadomo o źródłach pochodzenia środków pozabudżetowych.

Ze słów kierownika działu informacji wynikało jednak, że w przygotowaniach do przedwyborczej imprezy prezydenta został w pełni wykorzystany zasób administracyjny Republiki Białoruś. Kształtowanie terenowych komitetów organizacyjnych odbywało się pod ścisłą kontrolą kierowników komitetów wykonawczych.

Tak oto przewodniczącą Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Organizacyjnego została, na mocy decyzji Władimira Sawczenki, jego zastępczyni ds. ideologii Maria Bi-

rukowa. Zapewniła ona wybranie na delegatów ludzi absolutnie sprawdzonych. W Grodnie „wybrańcami ludu pracującego” zostali m. in. sama Biurkova, ścisła „wierzuszka” władz miejskich, prokurator generalny Białorusi Wiktor Szejman oraz pomocnik prezydenta Siergiej Posochow. W rejonach wybrano natomiast wiceprzewodniczącego prezydenckiej administracji Jurija Siwakowa, wicepremiera Andrieja Kobiakowa, ministra statystyki Władimira Zinowskiego, szefa białoruskiej dyplomacji Michaiła Chwostowa i wielu innych „grodnian”.

Bez ludu

Wskutek tak zorganizowanych „wyborów” reprezentacja Grodzieńszczyzny na spotkanie prezydenta z ludem liczy zaledwie 23 robotników i 11 zwykłych rolników. Zdecydowana większość to kierownicy komitetów wykonawczych i ich zastępcy, dyrektorzy przedsiębiorstw państwowych i sowchozów, przewodniczący kolchozów, deputowani rad terenowych i inne osoby tak czy inaczej zależne od władzy wykonawczej.

Chociaż proces wyłaniania upoważnionych i delegatów miał się odbywać tylko w kolektywach pracowniczych w drodze wyjątku pozwolono to zrobić proprezydenckiej organizacji weteranów oraz Białoruskiemu Patriotycznemu Związkowi Młodzieży.

Zignorowani

Tymczasem nawet teoretycznej możliwości udziału w procesie formowania delegacji, nie miało około połowy wyborców Grodzieńszczyzny. Mianowicie — około 400 tysięcy emerytów, ponad 20 tysięcy przedsiębiorców indywidualnych oraz osoby przez nich zatrudnione, pracownicy 2217 działających w obwodzie małych przedsiębiorstw, w których pracuje mniej niż sto osób (taka liczba pracowników uprawniała kolektyw do udziału w wyborach), ponad 13 tysięcy zarejestrowanych i co najmniej tyle samo nie zarejestrowanych bezrobotnych. Nie dopuszczone do udziału w prezydenckiej imprezie zostały również liczne organizacje społeczne, w tym największa, jaką jest Związek Polaków na Białorusi.

W świetle powyższej statystyki Władimir Omielko nie potrafił wytłumaczyć, na jakiej podstawie organizowana przez prezydenta impreza przedwyborcza, finansowana z nieznanych źródeł, na którą w większości się stawia lojalni wobec głowy państwa urzędnicy, jest określana jako „ogólnobiałoruska” i „ludowa”.

Andrzej PISALNIK

SONDAŻ

- Z czym się kojarzy Państwu święto 1 Maja, dlaczego przyszłście dzisiaj na Plac Lenina? — z takim pytaniem zwróciliśmy się do grodnian.

Halina Zimina:

- To jest święto pracy. My — jako starsze pokolenie —

zawsze

uczestniczy-

liśmy w ob-

chodach te-

go święta.

Przyszliśmy

również dzisiaj, ponieważ

jest ładna pogoda i życie

jest piękne.

Julia:

- To jest

święto wio-

sny. Dzisiaj

mamy dzień

wolny, pro-

szone nas

w szkole,

abyśmy tu

przyszli.

Bardzo nam

się tu

podoba.

Konstanty Nikitin:

- To jest

święto wio-

sny i pracy.

Jestem

kombatan-

tem, marzę,

aby do na-

szej organi-

zacji dotę-

czyli kom-

batanci le-

karze, nauczyciele i in.,

ale abyśmy byli ostatnimi

kombatantami wojny,

i aby na ziemi nareszcie

zapanował pokój.

Mikołaj:

- To jest

hańba, co

dzisiaj się

stało! Nikt

nie miał

prawa za-

trzymywać

przedstawi-

cieli Młode-

go Frontu,

zatrzymano

6 osób. Co to za państwo?

Nikt nie nalegał na tym,

abyśmy tu przychodzili,

tylko stanowczo nas po-

proszono. Uważam, że mo-

gą dzisiaj tu być tylko we-

terani wojny i pracy — ci,

którzy pracowali. To bę-

dzie moje święto w przy-

szłości, a nie teraz.

Stiepan:

- To świę-

to kojarzy

mi się

z wiosną

i ciepłem.

Nastroj

wspaniały.

Dzisiejsze

święto odby-

ło się bez

ekscesów,

o ile mi wiadomo, nikogo

nie zatrzymano.

Aleksander:

- Pokój, praca, maj —

pamiętamy i wiemy o tym

z dzieciństwa.

Irena LUNIŃSKA,

Eugenia KURBAT

Fot. Tatiana ZALESKA

FOTO W Głosie

Dnia 30 maja br. w Grodnie odbył się XII z kolei konkurs „Miss Grodno - 2001”.

To schow, jak co roku zresztą, zebrało całą salę widzów. W tym roku po raz pierwszy regionalne wstępne tury odbyły się w Smorgoniach, Lidzie, Wołkowysku, Nowogrodzie i Słonimiu.

Finał konkursu to zawsze święto piękna, gracji i oczywiście duże emocje, ponieważ wśród 16 ładnych finalistek należy wybrać jedną, najładniejszą. W tym roku tytuł „Miss Grodno - 2001” zdobyła Jelena Kardasz. Tytuł I Wicemiss — Olga Sokolinska, II Wicemiss — Elina Korczemajna.

Uroda grodzieńskich dziewcząt nie zna granic. Świadectwem tego jest to, że dziewczyny z wielkim sukcesem prezentują Grodno i republikę tak na narodowym konkursie „Miss Białoruś”, jak i na konkursach międzynarodowych. Dziewczyna z Grodna, Swietłana Kruk, jako pierwsza w historii naszego państwa, prezentowała Białoruś na konkursie „Miss Świata”.

Czekamy z niecierpliwością na następne Święto Piękna.

REZONANS

Oświadczenie prasowe Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Białoruś

Dnia 19 kwietnia 2001r. państwowa Telewizja Białoruska wyemitowała program autorstwa Igora Rudomiotowa pt. „Ekshumacja nienawiści”, w którym zakwestionowano bolesną prawdę historyczną o zbrodni dokonanej w latach 1937-41 przez NKWD w Kuropatach pod Mińskiem. Występujący w programie pseudo-eksperti w sposób cyniczny zanegowali fakt, że sprawcami mordów na Białorusinach, Polakach i przedstawicielach innych narodowości byli stalinowscy oprawcy. Autorzy programu, posługując się spreparowanymi „dowodami” i wbrew elementarnej logice i wszel-

kim zasadom rzetelnego dziennikarstwa rozpowszechnili kłamstwo, stając się w ten sposób kontynuatorami najczarniejszej tradycji propagandowej stalinizmu. W związku z tym pragniemy przypomnieć, że publiczne zaprzeczanie ludobójstwu jest praktyką potępianą w cywilizowanym świecie, a w określonych przypadkach — ściganą z mocy prawa. Ten, kto celowo broni oprawców świadomie stawia się z nimi w jednym szeregu, a jednocześnie wyklucza samego siebie poza nawias norm etycznych. Żadne manipulacje propagandowe nie są jednak w stanie zmienić historii, tak jak przez

dziesięciolecia nie udało się wymazać prawdy o zbrodniach w Katyniu, Miednoje i tysiącach innych miejsc kaźni Polaków. Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Mińsku stwierdza, że państwowa Telewizja Białoruska w sposób niegodny i uwłaczający pamięci tysięcy ofiar Kuropat wykorzystwała wypaczony obraz tej tragedii do bieżących rozgrywek politycznych. Wyrażamy w związku z tym żal i oburzenie i mamy nadzieję, że Telewizja Białoruska nie dopuści więcej do podobnych praktyk, które nie służą budowaniu przyjaznych stosunków między naszymi narodami.

Ceny paliw 3 maja 2001

A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu Bielnieftiechim			
450	556	636	388
0,35*	0,43*	0,50*	0,3*
Stacje kampanii LUKOIL			
450	556	636	388

* cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny

Kurs walut Banku Narodowego z dnia 3.05.2001r.

USD	DEM	RUR	PLN	EURO
skup	skup	skup	skup	skup
1334,00	607,28	46,27	337,89	1187,73

Informacji udzieliła służba SPAS001 tel. 001

GNAC001

Polonia lekarska w Grodnie

ciąg dalszy ze str.1

Jerzy Moskwa, w imieniu Najwyższej Izby Lekarskiej, przekazał na ręce prezesa Polskiego Towarzystwa Lekarskiego na Grodzieńszczyźnie dr. Kazimierza Jodkowskiego dar w postaci najnowszych książek medycznych wydanych w Polsce.

O znaczeniu spotkań naukowych dla współpracy między ludźmi całego świata powiedział w swoim wystąpieniu prezes Rady Federacji Polonijnych Organizacji Medycznych dr Jakub Bodziony.

W sesji plenarnej konferencji odczytali referaty wybitni naukowcy z dziedziny medycyny i pedagogiki wychowania fizycznego i zdrowotnego z Polski i Białorusi. W ciągu godziny akademik Anatolij Jarocki, profesor Igor Murawow, Włodzimierz Starosta i Nina Lebediewa udowodnili na licznych przykładach, że codzienna aktywność nie tylko poprawia wydolność fizyczną i psychiczną człowieka, ale sprzyja zapobieganiu wielu poważnych chorób cywilizacyjnych.

Sesje naukowe

Potem równolegle odbyły się dwie sesje naukowe. Na jednej z nich, której przewodniczyli prof. Lebediewa z Mińska, prof. Starosta z Warszawy oraz prof. Krawański z Poznania, zreferowano tematy: „Wychowanie fizyczne w kształtowaniu zdrowego stylu życia”, „Psychofizjologiczne aspekty wychowania fizycznego i problemy zdrowotne młodzieży” i in. Na drugiej, pod kierunkiem prof. Barkowa z Grodna, prof. Murawowa z Radomia i prof. J. Piotrowskiej-Jastrzębskiej z Białegostoku, omówiono temat, przy okazji którego zostały rozpatrzone możliwości adaptacji w społeczeństwie chorych dzieci przy pomocy środków wychowania fizycznego.

W godzinach popołudniowych odbyły się jeszcze dwie sesje naukowe w języku polskim, rosyjskim i angielskim, podczas których zostało wygłoszone przez naukowców z Polski, Białorusi, Ukrainy, Niemiec, Czech około 30 referatów.

Białorusko - polskie sympozjum

Pierwszej z sesji, która miała

status Białorusko-Polskiego Sympozjum Naukowego pt. „Problemy profilaktyki środowiskowych zagrożeń zdrowotnych dzieci i nastolatków”, przewodniczyli kierownik Katedry Higieny i Ekologii na Uniwersytecie Medycznym w Grodnie prof. M. Omiejanczyk, prezes Fundacji Na Rzecz Dzieci Zagłębia Miedziowego w Legnicy dr H. Strugała-Stawik i kierownik Katedry Higieny Akademii Medycznej w Białymstoku prof. J. Karczewski. Tymczasem na drugiej sesji pt. „Problemy przygotowania sportowców w warunkach wyższej uczelni” poruszono problemy nierozdzielnie połączone z medycyną sportową, pedagogiką szkoły średniej i wyższej i wychowaniem fizycznym. W tym czasie liczba zarejestrowanych uczestników konferencji przekroczyła 175 osób.

Zakończyło konferencję uroczyste wręczenie dyplomów dla 10 młodych naukowców, referaty których zostały wyróżnione przez komitet naukowy konferencji jako najlepsze.

Spotkania i zwiedzania

Drugi dzień był zaplanowany jako dzień spotkań i zwiedzania przepięknych miejsc Grodzieńszczyzny. Goście z Polski odwiedzili Nowogródek, Brzozówkę, jezioro Świtez.

prof. Jerzy MOSKWA — Ośrodek Współpracy z Polonią Medyczną Naczelnej Izby Lekarskiej w Warszawie:

- Jestem za tym, by lekarze polscy z Białorusi ułożyli sobie stosunki z władzami białoruskimi w duchu nowych czasów, nowych idei, które może nie do wszystkich jeszcze trafiają. Na przykład, Białorusini, Litwini, Ukraińcy, mają w Polsce pełną swobodę życia naukowego, kulturalnego, społecznego, obywatelskiego. Chciałbym, żeby tak samo było również tutaj, na Białorusi. Jako przedstawiciel Najwyższej

Izby Lekarskiej bardzo się cieszę z tej konferencji, mimo że nie wszystkich ona może interesować nawet ze względów naukowych czy turystycznych, ale wszystkich ona na pewno interesuje jako okazja do nawiązania jakichś kontaktów osobistych.

Czy oznacza to, że tak szeroka reprezentacja lekarzy polskich z całego świata stała się przejawem solidarności kolegów po fachu z lekarzami polskimi z Białorusi?

- Tak. Z Naczelnej Izby Lekarskiej przywieźliśmy pół samochodu różnych

książek. Na przykład, pięknie wydaną książkę pt. „Leki współczesnej terapii”. Przywieźliśmy też książkę z biografiami lekarzy polskich zamordowanych w czasie ostatniej wojny światowej, w której można odnaleźć nazwiska wielu lekarzy pochodzących z tej ziemi.

Na tej konferencji są także lekarze pochodzenia białoruskiego i rosyjskiego.

- I bardzo dobrze. Chodzi o to, żeby sprostaliśmy nowym czasom. Mam błogą nadzieję, że tego nie dożyję, ale wierzę, że i Białorus znajduje się w tej zjed-

Obrady medycznej konferencji naukowej

Wieczorem w siedzibie Związku Polaków na Białorusi i następnego dnia w Domu Polskim w Baranowiczach odbyły się spotkania gości z Polski i świata z licznym gronem lekarzy należących do Polskiego Towarzystwa Lekarskiego na Grodzieńszczyźnie oraz w Baranowiczach. Przy tej okazji omówiono kwestie współpracy pomiędzy organizacjami, zrzeszonymi w fede-

racji obejmującej polonijne organizacje medyczne na całym świecie.

Nowe kontakty

W wystąpieniu przed lekarzami prezes Rady Federacji Polonijnych Organizacji Medycznych dr Jakub Bodziony pokreślił, że najważniejsze są stosunki pomiędzy ludźmi i należy je rozwijać. Duże możliwości w tym zakresie otwiera Inter-

net. Wobec tego Jakub Bodziony oświadczył, że została podpisana umowa pomiędzy Radą Federacji a Uniwersytetem Grodzieńskim o współpracy w dziedzinie kształcenia korzystania z Internetu — w nowym roku akademickim mają być już sformowane pierwsze grupy. Stowarzyszenie Lekarzy Polskich w Paryżu i Europejskie Forum Lekarzy Polskich ofiarowały Polskiemu Towarzystwu Lekarskiemu w Grodnie modemy służące do korzystania z Internetu i karttryd dla drukarki laserowej.

W Grodnie i Baranowiczach lekarze niejednokrotnie podkreślali, że tak ważne spotkanie naukowców i działaczy z Polski, Białorusi i Polonii lekarskiej świata udało się zorganizować dzięki moralnemu i finansowemu wsparciu ze strony Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Oceniając wyniki konferencji należy zaznaczyć, że wywołała ona duże zainteresowanie wśród naukowców zajmujących się problemami kształtowania i wychowania zdrowotnego młodzieży. Materiały konferencji, nadrukowane przez Zakłady Poligraficzne Politechniki Radomskiej, zawierały 230 prac naukowych i 300 stron tekstu.

dr Andrzej SZPAKOW - wiceprezes Polskiego Towarzystwa Lekarskiego na Grodzieńszczyźnie, Andrzej PISALNIK

oficjalnych. I właśnie kontakty z lekarzami z całej kuli ziemskiej są największym skarbem, jaki mogą wynieść z tej konferencji jej uczestnicy.

Osobiście byłem na wielu konferencjach i zjazdach lekarskich. Wiem, że zawsze o wiele cenniejsze od tego, co się mówi na sali obrad, są, pod względem nawet naukowym, powstające pomiędzy uczestnikami rozmowy kulturalne. Wobec tego mogę kolegom z Białorusi pogratulować tego, że — organizując tę konferencję — zaprosili oni lekarzy praktycznie z całego świata.

Rozmawiał Andrzej Pisalnik

PAMIĘĆ

Jak zwykle z nadejściem wiosny zaczynamy porządkować nasze akowskie cmentarze. Rok bieżący nie był wyjątkiem. Zaczynając od 9 kwietnia grupa akowców, członków Stowarzyszenia Żołnierzy AK, Środowisko w Lidzie, rozpoczęła prace porządkowe. Zaczęliśmy od cmentarza w Surkontach. Pracy, jak zwykle po zimie, było sporo. Pomagał nam nasz kolega Michał Capla.

Następnie udaliśmy się do Wewiórki. Tu pracy nie było dużo, a to dzięki miejscowej ludności, która dba o ten cmentarz. Szczere im za to dziękujemy.

O cmentarz w Jancewiczach troszczy się akowiec Franciszek Szamrej, w Niecieczy — Józef Urbanowicz z Taboły oraz Jan Kaczan z Bieli. Panuje tu idealny porządek.

Nie zapomnieliśmy także o Żyrmunach, gdzie spoczywa 4 naszych kolegów.

W celu uporządkowania cmentarzy w różnych miejscowościach, pokonałmy w sumie 240 kilometrów.

Marian BALTRUSZ

BARANOWICZE

Po 55. latach znowu i obecnie ucę się w 1 klasie Szkoły Społecznej przy Domu Polskim w Baranowiczach. Moją nauczycielką jest Alina Bojanowska, która czyni wszystko, aby przekazać wiedzę swoim uczniom. Zgodziła się ona odpowiedzieć na kilka pytań.

Kiedy i dlaczego postanowiła Pani zostać nauczycielką języka polskiego?

- W ogóle o tym nie myślałam. Mam wyższe wykształcenie medyczne, pracowałam w aptece i szkole pielęgniarskiej jako nauczycielka farmakologii.

Moje własne dzieci były pierwszymi uczniami szkoły polskiej, a później i ja zaczęłam uczyć na kursie wieczorowy języka polskiego prowadzony przez Elżbietę Dołęgę-Wrzesek. Było to ponad dziesięć lat temu. Trochę znałam język z domu, ale brakowało mi wiedzy z ortografii i gramatyki. Dość szybko opanowałam język polski, ale nie na tyle, żeby zostać nauczycielką.

Pani Elżbieta miała na ten temat inne zdanie i za-

Alina Bojanowska

częła mnie „męczyć”, żeby podjęłam pracę nauczycielki języka polskiego w klasach młodszych. Do dziś nie wiem, dlaczego to zrobiłam. Rzuciłam swój pierwszy zawód i razem z dziećmi zaczęłam się uczyć. A teraz sama prowadzę kurs języka polskiego dla dorosłych, który trwa przez trzy lata.

Bardzo lubię tę pracę i swoje grupy wieczorowe. Przychodzą tu ludzie mądrzy, wykształceni i chętnie uczą się języka polskiego. Bardzo mnie to cieszy, dodaje siły i energii.

Kiedyś Ezop powie-

PEDAGOG Z POWOŁANIA

dział: „Nie wstydź się uczyć w starszym wieku: lepiej uczyć się później, niż wcale”. Czy Pani gdzieś się do kształca, odbywa staże?

- Przez całe życie uczę się. Dopiero rok temu skończyłam studia na Uniwersytecie w Białymstoku. Mam tytuł magistra. Kiedy zaczęłam pracować jako nauczycielka języka polskiego, musiałam się kształcić w tym kierunku.

Dla jednych szczęście to walka, dla drugich — praca, dla trzecich — dzieci. A czym jest szczęście według Pani?

- Moim szczęściem są dzieci, rodzina i praca, którą lubię. Przykro jednak, że w naszym państwie ten zawód jest tak mało opłacalny. Gdybym miała zacząć życie od początku, po szkole skończyłabym studia pedagogiczne, a nie medyczne. Chociaż teraz pracuję w technikum i dwa wykształcenia są mi bardzo przydatne. Moi synowie studiuja w Polsce: starszy — na Uniwersytecie w Łodzi, a młodszy — na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Obaj studiuja prawo. Ponieważ dzieci już wyjechały na studia, mam więcej czasu na pracę.

Prawie nie znam swego pochodzenia, byłem w szkole-internacie. Nigdy nie doznałem miłości rodzicielskiej. A jak potoczyło się Pani życie?

- Bardzo Panu współczuję. Ja natomiast wychowałam się w prawdziwej, dobrej rodzinie. Jestem ulubioną córką. Miałam dwóch braci. Niestety, używam czasownika w czasie przeszłym, bo mój młodszy brat już nie żyje. Zostało nas dwoje. Starszy brat mieszka z rodziną aż w Ussurysku. Prowadzi swoją firmę, a ja tu, obok rodziców. Moi rodzice dotychczas żyją w zgodzie i miłości. Wszyscy moi przodkowie ze strony mamy są Polakami. Niestety, słyszałam tylko o prababci i pradziadku. Pamiętam babcię i dziadka. Rodziców ojca nie znałam, bo zmarli w młodym wieku. I on też, jak i Pan, wychowywał się bez ojca i matki. Chyba dlatego tak dba o swoje własne

dzieci.

Jak Pani trafiła do środowiska polskiego i w jaki sposób znalazła się w Szkole Społecznej?

- Z panią Elżbietą Dołęgą-Wrzesek pracowałyśmy razem w szkole pielęgniarskiej. Ona jako nauczycielka języka niemieckiego, a ja — farmakologii. Nie wiedziałam wtedy, że po tylu latach będziemy pracowały jako nauczycielki języka polskiego w Polskiej Szkole Społecznej przy Klubie Polskim. Podziwiam tę kobietę. A jej energii, mądrości i zapału może pozazdrościć każdy z nas.

Czego życzy Pani czytelnikom Głosu znajomym i uczniom?

- Życzę wszystkim dużo zdrowia, miłości, wiosennego humoru. Żeby każdy zawsze z radością szedł do pracy i z radością wracał do domu.

A swoim uczniom życzę powodzenia w nauce języka polskiego.

Dziękuję za rozmowę.

Michał MALINOWSKI

Walatka w Porzeczu

Tradycja sprzyjająca odrodzeniu religijnych i narodowych obyczajów

W Porzeczkim Domu Kultury w Porzeczu dnia 22 kwietnia zebrali się na konkurs pisanek wielkanocnych mieszkańcy Porzecza, nauczyciele szkół, dzieci, ucząca się młodzież oraz ich rodzice.

Przedsięwzięcie zaszczylił swoją obecnością wiceprezes ZPB Józef Porzecki.

Nauczycielka języka polskiego Aleksandra Korec powitała obecnych i gości, złożyła życzenia świąteczne, podkreśliła, iż Wielkanoc jest największym i najradośniejszym ze świąt, które przypomina wielką ofiarę krzyżową, radość Zmartwychwstania Pańskiego, umacnia nadzieję i wiarę człowieka.

Na konkurs zostały wystawione prace przedstawiające kolorowy świat dziecięcej wyobraźni. Ci z mieszkańców, którzy po raz pierwszy przyszedli na konkurs pisanek, byli mile zaskoczeni oryginalnością

i wysokim poziomem twórczej pracy dzieci.

Urozmaicił program konkursu pisanek koncert, w którym wzięli udział przedszkolacy, laureaci Republikańskiego Konkursu Pieśni Zuchowej, harcerze, uczniowie szkoły średniej. Dużo pracy, twórczego zapału w przygotowanie koncertu włożyły Emma Łazarekówna, Aleksandra Korec, nauczycielki muzyki Alina Kisiel, Julia Kisielewska, Inga Demianowicz, choreograf Helena Trofimowicz.

Zespół wokalny „Porzeckanka” zaprezentował kilka piosenek.

Z wystawionych na konkurs 70 prac, 11 zostało wyróżnionych.

Pierwsze miejsca zdobyli: Natalia Maziuk, Władysław Sakowicz, Bożena Szttygiel, Maksim i Paweł Saniuta.

Drugie miejsca — Aleksander Apon, Dima i Tania Kłoczok, Alesia Kowalowa.

Trzecie miejsca — Łoleta Dombrowska, Anna

Fragment wystawy w Domu Kultury w Porzeczu

Kalenik, Katarzyna Kurbatowa, Snieżana Kisielewska.

Zwycięzcy konkursu otrzymali piękne prezenty, które wręczył wiceprezes ZPB Józef Porzecki.

Od wielu lat przeprowadzane w oddzia-

le ZPB w Porzeczu konkursy stały się dobrą tradycją, która sprzyja odrodzeniu religijnych i narodowych obyczajów, masowemu zaangażowaniu dzieci i w pewnym stopniu ich rodziców w twórczą pracę.

Do tego bardzo dobrze

układa się współpraca Oddziału ZPB w Porzeczu z Łarysą Kaźmierczuk, nową dyrektorką miejscowego Domu Kultury. Chętnie udziela niezbędnej pomocy w przeprowadzeniu imprez kulturalno-oświatowych.

Stanisław PAWLUKIEWICZ

Wielkanocne pisanki

W Indurze kilka lat temu zrodziła się dobra tradycja organizowania wystawy świątecznych pisanek. Również i w tym roku w pierwszą niedzielę po Wielkanocy, w niedzielę „białą”, przy kościele parafialnym wystawiono 12 pięknie ozdobionych świątecznych ekspozycji.

Na szczególną uwagę zasługiwały po mistrzowsku wykonane pisanki Ireny Dyszkant z Indury. Wydmuchane indycze, gęsie i kurze jaja dekoracyjne ozdobione haftem lub ozdobnie skropione drobnymi różnokolorowymi shompami, zasłużenie zostały wyróżnione 1 miejscem. Wszystkie ekspozycje przygotowano i wykonano z dużą starannością i zamiłowaniem do dawnej tradycji, a niektóre z nich wyrażały i podkreślały charakter narodowy.

Teresa Hołownia, prezes indurskiego oddziału ZPB, wręczyła wszystkim uczestnikom konkursu nagrody i podziękowała za pielęgnowanie pięknych tradycji i przygotowanie ekspozycji pisanek wielkanocnych. JP

EGZAMINY

Gdy zakwitną kasztany...

Ostatnio odnalazłam zeszyt z języka polskiego i literatury, który prowadziłam w Polskiej Szkole Społecznej w Baranowiczach, a w nim — jedno z wypracowań, które postanowiłam wysłać, żeby (być może) pomóc dzisiejszym kandydatom na studia do Polski. Teraz jest to dla nich najbardziej aktualne.

Zdaję egzamin -

wizja optymistyczna

...Stoję przed drzwiami Polskiej Szkoły w Grodnie w otoczeniu podobnych do mnie maturzystów — bladych, trzęsących się ze strachu. Już. Lada chwila zaczęną się egzaminy na studia do Polski, które są (studia, a nie egzaminy) marzeniem „corocznych” kandydatów. Ale mogę powiedzieć, że egzaminów wstępnych prawie się nie boję, przecież każdy egzamin to sprawdzenie siebie, swojej wiedzy z pewnej dziedziny, swych umiejętności. Mam nadzieję, że wiedzy mi nie zabraknie.

Uff... Jestem trochę zmęczona: napisałam już trzy testy. No i jak? Wszystko w porządku — według wyników zostałam zakwalifikowana do rozmowy ustnej.

...Z uśmiechem na twarzy wchodzę do sali, w której na mnie czeka komisja

MEN-u. Aura, otaczająca mnie, sprzyja rozmowie: wszystko jest tak uroczyste, białe i świeże. A za oknem panuje wiosna — słońce wesoło zagląda do sali dodając animuszu, wskrzeszając oziębiałe zimą drzewa... i ludzi. Mile tocząca się rozmowa dobiega kresu. Szkoda, tyle jeszcze chciałam powiedzieć...

Wychodzę na dwór i po prostu się cieszę toczącym się wokół mnie życiem. No cóż, jeśli nie dostanę się teraz, będę miała przed sobą cały rok — rok do przygotowania się na studia, rok wolny.

...Koniec... Jestem na studiach. W Polsce! Biegając jak szalona i ciesząc się życiem (i to przed egzaminami w szkole!), kocham i całuję każdego przechodnia, dziękuję swoim nauczycielom, rodzicom i Bogu za spełnienie marzeń. „Ciesz się, więc jestem” — przekreślę słowa Kartezjusza. A egzaminy — to wcale nie tak straszna rzecz, jak się czasem wydaje!!!...

Zdaję egzamin -

wizja pesymistyczna

Tę wizję niech każdy wymyśli dla siebie sam. Jestem pewna: jak sobie wymyśli — tak i będzie.

Wybór należy do Ciebie. Chcę zaznaczyć, że wy-

pracowanie zostało napisane przed egzaminami. Jak na egzaminach? Poszło jeszcze lepiej!

Skutek — jestem studentką 1-go roku filologii polskiej Uniwersytetu Warszawskiego. I teraz z nostalgią (nawet!) przypominam sobie czary egzaminów wstępnych. Jestem za to wdzięczna założce Klubu Polskiego i Polskiej Szkoły Społecznej, a szczególnie mojej nauczycielce Marii Kruk i dyrektor Elżbiecie Dołędze-Wrzesek, prezes Stowarzyszenia Oddziału SZ ZPB Leonardzie Rewkowskiej, nauczycielkom języka polskiego szkół słonimskich — Innie Makierowej i Alicji Łoparzowej, nauczycielce z Białegostoku Annie Janickiej, wszystkim ludziom dobrej woli i oczywiście Panu Bogu, a także... sobie. A przyszłym studentom — wiary w siebie, we własne możliwości. Naprawdę, to jest najważniejsze! Choć wiedza czasem też pomaga...

Połamania piór!!!

Anna SOKOŁOWSKA

LIDA

Dzień poezji

Po raz pierwszy w Lidzie odbył się Dzień Poezji Polskiej.

Niespodzianką dla wszystkich było to, że tak dużo osób, zarówno dorosłych, jak i dzieci, uczestniczyło w tej imprezie. Publiczność z wielkim zainteresowaniem słuchała recytacji wierszy autorów J. Brzechwy, W. Szymanowskiej i innych. Nawiązując do tematyki wielkanocnej, wystąpiły zespoły „Sybirak” i „Memoria” z piosenkami wielkanocnymi, patriotycznymi, rozrywkowymi. Cieszymy się bardzo, że ten dzień był udany, że poezja polska jest popularna na Białorusi.

Inf.wl.

GRODNO

Stanowczo i łagodnie!

Dnia 19 kwietnia br. Klub Nauczycielski przy Dziale Oświaty ZPB zorganizował w Siedzibie Głównej SZ ZPB kolejne spotkanie metodyczne na temat „Asertywność” dla nauczycieli i wychowawców, uczących języka polskiego w szkołach i przedszkolach Grodna. Spotkanie prowadziła Jolanta Turowska — pedagog szkolny ze szkoły nr 26 w Białymstoku.

Jolanta Turowska:

Jestem pedagogiem. Pracuję w Szkole Podstawowej nr 26 w Białymstoku. Co miesiąc przyjeżdżam na spotkania meto-

Jolanta Turowska

dyczne z nauczycielami Klubu Nauczyciel-

skiego przy Dziale Oświaty ZPB. Moje spotkania dotyczą pracy z dziećmi, które mają trudności z pisaniem i czytaniem. Ostatnie spotkanie dotyczyło aktywnych metod nauczania, natomiast dzisiejsze dotyczy pewnych umiejętności, których powinniśmy się nauczyć w życiu, jako postępowania asertywnego, współżycia z ludźmi.

Zawsze z wielką radością i przyjemnością przyjeżdżam na te spotkania, ponieważ widzę ogromne zainteresowanie nauczycieli, dużą frekwencję oraz to jak z wielką uwagą Panie przyjmują to, co proponuję.

Iness TODRYK

SZCZUCZYN

Honorowy egzamin

Chór piosenki polskiej „Promień” ze Szczuczyna potwierdził tytuł ludowy.

Nie w najlepszym czasie miało się odbyć potwierdzenie honorowego tytułu „ludowy” dla „Promnia”. Po jedenastu latach prowadzenia zespołu odszedł z własnej woli kierownik Edward Gajdukiewicz. Z tego powodu wszyscy członkowie zespołu byli bardzo zmartwieni, ponieważ cały dorobek chóru, w tym i tytuł „ludowy”, zawdzięczają pracy z E. Gajdukiewiczem.

Pod znakiem zapytania stanął cały repertuar chóru, składający się z polskich piosenek patriotycznych, religijnych, ludowych, zarówno polskich, jak białoruskich i rosyjskich. Z tym repertuarem chór mógł dać dwugodzinny koncert. Kierownictwo zespołu przejął Aleksy Micaj, członek chóru.

Z nadzieją i trwogą przyjęliśmy nowego kierownika. Z jednej strony było to jakieś wyjście, z drugiej — to żmudna praca nad odnowieniem naszego repertuaru.

Pracę zaczęliśmy od razu, nie odkładając. Pierwszą próbą naszych możliwości w nowych warunkach był wyjazd z koncertem do Żeludka, gdzie 14 stycznia w Domu Kultury zebrali się członkowie miejscowego oddziału ZPB i Polacy, którzy szanują polską kulturę. Koncert był udany i ciepło przyjęty przez naszych słuchaczy. Po tym wyjeździe zaczęła się żmudna praca. Próby odbywały się 2-3 razy w tygodniu, po kilka godzin każda.

Aż wreszcie nastąpił dzień 19 kwietnia,

kiedy to w szczuczynskim Domu Kultury 7 zespołów rejonu potwierdziły honorowy tytuł, w tym „Promień”.

Kolejność występów nie była przypadkowa — od nas oczekiwano najwięcej i nie zawiedliśmy tych oczekiwań. Występ naszego zespołu był wynagrodzony gorącymi oklaskami widzów.

Wiele dobrych słów usłyszeliśmy od kierownika Obwodowego Działu Kultury Tierenina, z rąk którego otrzymaliśmy dyplom i zaświadczenie o potwierdzeniu honorowego tytułu. Gratulujemy sobie i miłośnikom naszych piosenek zwycięstwa. Gratulujemy swoim kolegom po fachu, którzy też z honorem obronili prestiżowy tytuł.

Koncert ten potwierdził, że szczuczynski chór „Promień” nadal reprezentuje wysoki poziom, a żeby się w tym upewnić, zaproszcie nas do siebie! Przyjedźcie i zaśpiewamy dla Was.

Feliks WARAOKA

Ogłoszenie

13 maja 2001 roku
w Rejonowym Domu Kultury w Werenowie odbędzie się

X Festiwal Piosenki Polskiej.

Początek o godz. 12.00

Serdecznie zapraszamy!

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia rodzinie
SIMANOWICZÓW z powodu śmierci

ŻONY i MATKI

składa Zarząd Oddziału ZPB w Raduniu

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia
Weronice SZOCIE, prezes Rejonowego Oddziału w Świsłoczy, z powodu śmierci

MATKI

składają Zarząd Główny SZ ZPB
oraz Konsulat Generalny RP w Grodnie

Wyrazy głębokiego współczucia Danucie EJSZMONT z powodu śmierci matki

śp. Zofii JODKOWSKIEJ
składa Zarząd Główny SZ ZPB

Poniedziałek

7 maja

BT

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Резонанс.
8.45 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
9.00 Новости.
9.15 Телебарометр. Прогноз погоды.
9.30 Здоровье. Тележурнал.
10.00 "Холода в начале весны".
"Незнакомец" песня.
Короткометражные худ.фильмы (ТО "Телефильм").
11.00 Новости.
11.15 "Все мои дети". Сериал.
12.00 "Новые приключения гномов".
Мультсериал (Испания).
13.00 Новости.
13.10 "Государственная граница".
Худ.фильм. Фильм первый "Мы наш,

мы новый..." ("Беларусьфильм"). 1-я серия.
14.20 Док.сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
14.35 Уроки Н.Новожилова.
15.00 Новости (сурдопереводам).
15.10 Фильм "Маленький серпант" ("Беларусьфильм" -Чехословакия).
15.35 Теленавигатор.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
17.55 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
18.00 Новости.
18.20 Политические диалоги.
18.45 Зона Икс.
18.55 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
19.05 Военная мелодрама "Французский вал" (Россия).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Права человека: взгляд в мир.
22.00 "Утренние звезды".
Худ.фильм по мотивам произведений О.Берггольц ("Мосфильм").
23.35 Стадион.
24.00 Планета "АРТ".
0.35 Новости.

OPT

8.00, 11.00(с сурдопереводам),
14.00(с сурдопереводам), 17.00,
23.10

Wtorek

8 maja

BT

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.05 "Буквы на мраморе".
Короткометражные худ.фильм
("Беларусьфильм").
8.55 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
9.00 Новости.
9.10 "Тайный мир Алекс Мак".
Сериал для детей (Англия-Германия).
9.35 "Серая шейка". Мультфильм.
9.55 Стадион.
10.20 "Дерево за окном. Художник
Евгений Игнатьев". Док.фильм
("Белвидеоцентр").
10.50 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
11.00 Новости.
11.10 "Все мои дети". Сериал.

12.00 "Одиссея команды Кухто".
Телеигра.
12.30 Криминальное досье.
13.00 Новости.
13.10 "Государственная граница".
Фильм первый "Мы наш, мы новый..."
("Беларусьфильм"). 2-я серия.
14.25 Документальный сериал
"Сокровища мировой культуры"
(Германия).
15.00 Новости(с сурдопереводам).
15.10 "Сказки отца Кастора".
Мультсериал (Международный
Французский Канал).
15.20 "Все на орбиту!"
Познавательный сериал для детей
(Международный Французский
Канал).
15.35 "Тайный мир Алекс Мак".
Сериал для детей (Англия-
Германия).
16.05 "5 x 5". Информационно-
развлекательная программа для
старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
17.55 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.40 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
18.45 Г.Женнов, А.Кузнецов,
В.Спиридонов в военной драме
"Горячий снег" ("Мосфильм").
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный
канал.
21.40 Торжественное заседание и
концерт, посвященные Дню Победы

в Великой Отечественной войне.
0.10 Спорт-курьер.
0.20 Новости.

OPT

8.00, 11.00(с сурдопереводам), 14.00(с
сурдопереводам), 17.00, 23.10
Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.15 "Кто хочет стать миллионером?"
Телеигра.
10.25 Пока все дома.
14.20 Царь горы.
14.45 "До шестнадцати и старше".
15.20 Мультсериал "Покémon".
15.45 Веселые истории в журнале
"Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 Как это было. "Парад на Красной
площади. 1941 год".
18.15 Надежда Румянцева и Виталий
Соломин в боевой комедии "Крепкий
орешек".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Евгений Матвеев и Михаил
Ульянов в фильме "Дом, в котором я
живу".
22.35 Программа "Цивилизация".
Владимир Зворыкин.
23.25 Кайл Маклахлан в боевике "Пока
не грянул гром".

PTR

8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
8.15 Ежи Штур, Николай Караченцов

революцией. Комиссар милиции
рассказывает".
18.00 "Комиссар Рекс". Телесериал
(Австрия - Германия).
19.30 Вести-Москва.
19.50 Вечерний сеанс. Вера
Васильева, Татьяна Пельттер и
Виталий Доронин в комедии "Свадьба
с приданым". 1953 г.(восстановлен в
1972 г.).
22.30 После вестей.
22.40 Подробности.
22.50 "Дежурная часть".
23.00 Большой репортаж РТР.
"Непридуманные герои". "Ретро
вдвоем".
23.20 Последний сеанс. Ежи Штур,
Николай Караченцов и Олег Шкловский
в авантюрной комедии "Дежа вю"
(СССР - Польша). 1988г.
1.20 Спорт за неделю.
2.20 Прогноз погоды.

Культура

7.00 Программа передач.
7.05, 11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00
Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 "Мир, входящему".
Художественный фильм (Мосфильм,
1961). Режиссеры А.Алов, В.Наумов.
9.10 "Мир авиации". Тележурнал.
9.35 "В далекий край". Плахет гарью...
четыре года". Документальные

фильмы.
10.35 "Колыбель мятежа".
Телесериал (Испания, 1990).
11.40 "Третий тайм".
Художественный фильм
(Е.Карелов, 1962). Режиссер
Е.Карелов.
13.10 "По воле судьбы".
13.45 "Ну, погоди!"
Мультпликационные фильмы.
14.15 Сферы. Международное
обозрение.
15.00 Новости.
15.10 Кино-детям. "Остров-бабочка".
Телесериал (Австралия, 1985).
15.35 "Ах, эти жуки". Мультфильм.
15.45 "Российский курьер".
Можайск.
16.10 Сверхнаука. "Игры разума".
16.35 "Колыбель мятежа".
Телесериал (Испания, 1990).
Режиссер М.Камус.
17.40 "Мир авиации". Тележурнал.
18.05 "Тургенев. Стихотворения в
прозе". Документальный фильм.
Режиссер В.Туркленко.
18.30 П.И.Чайковский. "Посвящение
лучшему другу".
19.10 "Вечерняя сказка".
19.20 "Земляника под снегом".
Мультфильм.
19.50 "Ты помнишь..." Спектакль
Центрального академического
театра Российской Армии.
21.15 После новостей...
21.35 "Нам не дано предугадать".
"Соло". Короткометражные
художественные

фильмы (Ленфильм).
22.30 От киноавангарда к видеоарту.
"Научно-технический прогресс и кино".
23.20 Программа передач.

HTB

05.00, 06.00, 07.00, 07.30 Сегодня
утром.
05.20, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.25, 06.25, 07.20 Криминал.
05.35, 06.35, 07.40 Карданный вал.
05.45, 07.45 Впрок.
07.50 Сериал "Любовь и тайны Сансет
Бич".
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал "Любовь и тайны Сансет
Бич".
10.25 Путешествия натуралиста.
11.00 Сегодня.
11.30 Фильм "Старинный водевил".
13.00 Сегодня.
13.30 Намедни-74.
14.35 Кукули.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал "Элен и ребята".
16.10 Сериал "Страсть".
17.05 "О, счастличик!".
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня.
18.45 Криминал.
19.05 Криминальный фильм
"Московская любовь".
21.00 Сегодня.
21.50 Фильм "Американский
оборотень в Париже".

Środa

9 maja

BT

7.00 "Пусть наши песни расскажут о
нас". Телефильм (ТО "Телефильм").
7.25 М.Бернес и Б.Андерс в худ.
фильме "Два бойца" (Ташкентская
киностудия).
8.40 "Святые белорусской земли.
Брестская крепость".
Док.фильм (Белвидеоцентр).
8.55 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
9.00 Новости.
9.10 "Поход". "Песня волшебного
камня". "Сказка о Мальчише-
Кибальчише". Мультфильмы по
произведениям А.Гайдара.
9.55 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
10.00 Торжественное шествие
ветеранов Великой Отечественной
войны, посвященное Дню Победы.
12.00 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
12.05 "Старые друзья". Худ.фильм по

пьесе Л.Малюгина. 1-я и 2-я серии
("Ленфильм").
14.25 25-й кадр.
15.00 Новости.
15.20 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
15.25 Телевизионный Дом кино. К Дню
Победы.
15.55 М.Ладынина и Е.Самойлов в
худ. фильме режиссера И.Пырьева "В
шесть часов вечера после
войны" ("Мосфильм").
17.25 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
17.30 "Союзное вече". К Дню Победы
в Великой Отечественной войне.
17.50 "Светлой памяти павших в
борьбе против фашизма". Минута
молчания.
18.00 "Святые белорусской земли.
Хатынь". Док.фильм (Белвидеоцентр).
18.10 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
18.20 Кинопопоя "Освобождение".
Фильмы "Битва за Берлин", "Последний
штурм" ("Мосфильм").
20.55 "В вашу честь, солдаты!"
Видеозарисовка.
21.00 Панорама. Информационный
канал.
22.00 Международный телефестиваль
патриотической песни "Память".
Трансляция из Бреста.

OPT

6.00, 14.00(с сурдопереводам), 17.00
Новости.
6.15 "День Победы". Праздничный
концерт.
6.30 Петр Тодоровский и Сергей

Шакуров в фильме "Был месяц май".
8.05 "День Победы". Праздничный канал.
9.00 Москва. Красная площадь. Военный
парад, посвященный Дню Победы.
9.55 Александр Збруев и Евгений
Урбанский в фильме "Пять земли".
11.15 Д.Тухманов. "По воле моей
памяти". Концерт с участием П.Лещенко,
С.Ротару, И.Кобзона.
13.30 "День Победы". Праздничный
канал.
14.15 "День Победы". Праздничный
канал.
14.45 Георгий Женнов, Анатолий
Кузнецов и Борис Токарев в фильме
"Горячий снег".
16.30 Играть, гармонь любима!
17.15 "День Победы". Праздничный
канал.
17.50 "Светлой памяти павших в борьбе
против фашизма". Минута молчания.
18.05 Праздничный концерт "Песни
Победы".
20.00 Время.
20.40 Фильм Леонида Быкова "В бой идут
одни старики".
22.10 Дню Победы посвящается.
Концерт Петра Тодоровского и Гарика
Сукачевы.
23.00 Малкольм Макдауэлл и Антони
Куин в триллере "Переход".

PTR

6.29 День победы.
6.30 Сергей Иванов и Михаил Кошенин
в комедии "Дачная поездка сержанта
Цыбули". 1980г.
7.40 Большой репортаж РТР.
"Непридуманные герои". "Солдатушки -

бравы ребята...".
8.05 "Берлин". Документальный фильм.
9.00 Москва. Красная площадь. Военный
парад, посвященный 56-й годовщине
победы в Великой Отечественной войне
1941-1945гг.
9.55 Большой репортаж РТР. Сергей
Гапонов. "Красное вино Победы".
10.20 К Дню Победы. "Виктория".
Фестиваль солдатской песни.
11.50 Концерт Иосифа Кобзона.
13.00, 19.00 Вести.
13.20 Концерт Иосифа Кобзона.
Продолжение.
14.30 Дневной сеанс. Евгений Матвеев,
Зинаида Кириенко, Ольга Остроумова и
Юрий Яковлев в фильме "Любовь
земная". 1974г.
16.00 Евгений Матвеев, Ольга
Остроумова и Юрий Яковлев в фильме
"Судьба". 1-я и 2-я серии. 1977г.
17.50 "Светлой памяти павших в борьбе
против фашизма". Минута молчания.
18.05 Евгений Матвеев, Зинаида
Кириенко, Ольга Остроумова и Юрий
Яковлев в фильме "Судьба".
Продолжение.
19.30 Вести-Москва.
19.50 Евгений Сидихин, Нина Усатова и
Леонид Ярмольник в фильме "Барак".
1999г.
21.45 "После войны". Концерт группы
"Любэ", посвященный Дню Победы.
Трансляция с Красной Площади.
23.05 Татьяна Самойлова, Алексей
Баталов и Василий Меркуров в фильме
"Летят журавли". 1957г.
0.40 "Время великих песен". Фильм-
концерт.
1.30 Прогноз погоды.

Культура

9.00 Программа передач.
9.05 "Песни огненных лет". "Дядя
Стас" - мультимедиа.
Мультпликационные фильмы.
9.45 "Музыкальный салют". Концерт в
Академии Генштаба.
10.35 "Катюша". "Право на смерть".
Документальные фильмы.
11.30, 13.30, 21.00 Новости культуры.
11.40 "Булат Окуджава. Сегодня и
всегда".
12.30 "Спокойный день в конце
войны". Короткометражный
художественный фильм (Мосфильм,
1970). Режиссер Н.Михалков.
13.15 "Сюжет на память". Анатолий
Приставкин.
13.45 "Я солдат еще живой...".
14.35 "Исторические концерты". Песни
военных лет исполняют Е.Нестеренко.
15.15 "Два билета в Индию".
Мультфильм.
15.35 "Сюжет на память". Любовь
Соколова.
15.50 К.Симонов "Из записок
Лопатина". Спектакль театра
"Современник", 1975. Режиссер
И.Райхельгауз. Часть 1-я.
17.00 К.Симонов "Из записок
Лопатина". Спектакль театра
"Современник".
1975. Часть 2-я.
17.50 "Светлой памяти павших в
борьбе против фашизма". Минута
молчания.
18.05 Киноконцерт.
18.20 Эхо великой войны. "Солдат и

маршал". Документальный фильм.
Режиссер М.Дохматская.
19.15 "Вечерняя сказка".
19.25 "Ох, уж эти детки". Мультсериал.
19.50 "Сюжет на память". Борис
Васильев.
20.05 "Смехоносталягия".
20.30 Романтический романс. "Военно-
полевой романс".
21.20 "Личные воспоминания о большой
жизни".
21.25 "Сюжет на память". Григорий
Чухрай.
21.35 "Подранки". Художественный
фильм (Мосфильм, 1976). Режиссер
Н.Губенко.
23.00 "Руксанды". Мультфильм для
взрослых.
23.20 Программа передач.

HTB

07.00 Сегодня.
07.15 Фильм "Жди меня".
09.00 Сегодня.
09.25 Фильм "Жагда".
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм "Большая жизнь".
15.00 Сегодня.
15.35 Большие родители.
16.15 Док.фильм "Парад Победы".
17.05 О тех, кого помним и любим...
17.50 Светлой памяти павших в борьбе
против фашизма. Минута молчания.
18.00 Сегодня.
19.05 Фильм "Аты-баты, шли солдаты...".
21.00 Сегодня.
21.35 Футбол. Лига чемпионов.
"Бавария" (Германия) - "Реал" (Испания).
Полуфинал. Ответный матч.

Czwartek

10 maja

BT

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.05 "Все мои дети". Сериал.
9.00 Новости.
9.10 "Тайный мир Алекс Мак".
Сериал для детей (Англия-Германия).
9.35 Мультфильм.
10.00 Иснась. Духовная программа.
10.30 "Солдат своего времени".
Док.фильм-портрет политического и
государственного деятеля Беларуси
Т.Я.Киселева ("Белвидеоцентр").
11.00 Новости.
11.10 Г.Карда в сериале "Человек
моря" (Аргентина). 1-я серия.
12.05 Большой завтрак.
12.30 "Новая коллекция". Каннский

кинофестиваль в ожидании
открытия.
13.00 Новости.
13.15 "Государственная граница".
Фильм второй "Мирное лето 21-го"
("Беларусьфильм"). 1-я серия.
14.25 Документальный сериал
"Сокровища мировой культуры"
(Германия).
15.00 Новости(с сурдопереводам).
15.10 "Сказки отца Кастора".
Мультсериал (Международный
Французский Канал).
15.20 "Все на орбиту!"
Познавательный сериал для детей
(Международный Французский
Канал).
15.35 "Тайный мир Алекс Мак".
Сериал для детей (Англия-
Германия).
16.05 "5 x 5". Информационно-
развлекательная программа для
старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.20 "Тайные пружины политики".
Авторская программа Юрия
Азаренка.
18.40 Зона Икс.
18.55 Д.Свейн в комедийной
мелодраме "Практикантка" (США).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный

канал.
21.55 "Человек моря". Сериал
(Аргентина). 1-я серия.
22.55 Спорт-курьер.
23.05 Видимо-невидимо.
0.15 Новости.
0.30 Футбол. Кубок Беларуси.
Полуфинал.

OPT

8.00, 11.00(с сурдопереводам), 14.00(с
сурдопереводам), 17.00, 23.15
Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.15 Жди меня.
10.00 "Серебряный шар". Марк
Бернес. Ведущий - В.Вульф.
10.40 История одного шедевра.
А.Кившенко. "Военный совет в Филях".
14.20 Программа "100%".
14.45 "До шестнадцати и старше".
15.20 Мультсериал "Покémon".
15.45 Веселые истории в журнале
"Ералаш".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 Русский экстрим".
17.55 А.Гордон и В.Соловьев в
программе "Процесс".
18.40 Андрей Ростоцкий и Владимир
Конкин в остросюжетном фильме
"Черный океан".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Еременко отец и сын в боевике
"Сын за отца".
22.55 Дж.В.Всемирная история.
23.45 Кайл Маклахлан в боевике
"Виндзорский протокол".

PTR

8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
8.15 Ирина Муравьева, Инна Ульянова
и Михаил Светин в комедии "Когда
опаздывают в ЗАГС".
10.30 "Санта-Барбара". Телесериал
(США).
16.30 Евгений Жариков, Наталья
Гвоздиков, Вадим Медведев и Лев

Прыгунов в телесериале "Рожденная
революцией. Комиссар милиции
рассказывает".
18.00 "Комиссар Рекс". Телесериал
(Австрия - Германия).
19.30 Вести-Москва.
19.50 Вечерний сеанс. Чак Норрис в
боевике "Мест". 1998 г.
21.25 Премьера. "Открытие, милиция!"
Документальный сериал.
22.30 После вестей.
22.40 Подробности.
22.50 "Дежурная часть".
23.00 Последний сеанс. Даниэль
Бернхард в фантастическом боевике
"Звездные войны" (США). 1999г.
0.45 Горная десятка.
1.40 Прогноз погоды.

Культура

7.00 Программа передач.
7.05, 11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00
Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 "Ночь коротка". Художественный
фильм (К/ст им.А.Довженко, 1981).
Режиссер М.Беликов.
8.55 В.-А.Моцарт. Концерт для
фортепиано с оркестром.
9.20 "Дело житейское".
9.45 "Новый век я встретил..."
Документальный фильм. Режиссер
Ю.Беспалов.
10.40 "Колыбель мятежа". Телесериал
(Испания, 1990).
11.40 "Четвертая высота".
Художественный фильм (К/ст
им.М.Горького, 1977).
Режиссер И.Вознесенский.
13.00 И.Дунаевский. Музыка кино.
13.45 "Вот штука-то какая".
Документальный фильм.
14.00 Телеэциклопедия.
14.15 "Ну, погоди!" Мультфильмы.
15.00 Новости.
15.10 Кино-детям. "Остров-бабочка".
Телесериал (Австралия, 1985).
15.35 "Аргонавты". Мультфильм.

15.55 "Нам дороги эти позабыть
нельзя". Исполняет А.Покровский.
16.40 "Колыбель мятежа".
Телесериал (Испания, 1990).
17.40 Пути Господни... "Патриархи
подвига и жертвы".
18.05 "Власть факта".
18.20 "Культура вне границ". Литва.
18.45 Парижский журнал. "Русские
музы Дома-сына".
19.10 "Вечерняя сказка".
19.20 "Утеюнок, который не умел
играть в футбол". Мультфильм.
19.50 "Я ехала домой". Путешествие
униформиста". Документальные
фильмы.
20.50 После новостей...
21.10 "Джазфрениа".
21.40 "Ночь коротка".
Художественный фильм (К/ст
им.А.Довженко, 1981).
Режиссер М.Беликов.
23.20 Программа передач.

HTB

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.20, 06.15, 07.15 Спорт, погода.

Dział Kultury ZPB

zaprasza kierowników oraz uczestników polskich
tanecznych zespołów folklorystycznych do udziału
w warsztatach choreograficznych,
które się odbędą w dniach 18-20 maja w Domu Polskim
w Baranowiczach.

Zainteresowanych udziałem w warsztatach prosimy zgłaszać
się pod adresem:

Dział Kultury ZPB,

ul. Dzierżyńskiego 32, 230023 Grodno, tel. 72 00 75

PRENUMERATA 2001

ZAPRENUMERUJ

Głos

CIESZ SIĘ ŻYCIEM

Indeks 63863

Piątek

11 maja

BT

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.05 "Все мои мечты". Сериал.
9.00 Новости.
9.15 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
9.40 Мультфильм.
10.00 Премьер-парад.
10.25 "Прикосновение к вечности". Док. фильм о скульпторе В. Занковиче (ТО "Телефильм").
11.00 Новости.
11.10 "Человек моря". Сериал (Аргентина). 2-я серия.
12.00 "Сад мечты". Передача для дачников.
13.00 Новости.
13.15 "Государственная граница". Фильм второй. Мирное лето 21-го ("Беларусьфильм"). 2-я серия.
14.25 Документальный сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости (с сурдопереводами).
15.10 "Сказки отца Кастора". Мультсериал (Международный французский канал).
15.20 "Все на орбиту!". Познавательный сериал для детей (Международный французский канал).
15.35 "Тайный мир Алекс Мак". Сериал для детей (Англия-Германия).
16.05 5 x 5. Информационно-развлекательная программа для

старшеклассников.
17.00 "Все мои дети". Сериал.
18.00 Новости.
18.20 "Мир и мы".
18.40 Зона Икс.
18.55 "Часы остановились в полночь". Худ. фильм ("Беларусьфильм").
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.55 "Человек моря". Сериал (Аргентина). 2-я серия.
22.55 Спорт-курьер.
23.05 Королевская охота.
23.35 Новости.

OPT

8.00, 11.00 (с сурдопереводами), 14.00 (с сурдопереводами), 17.00, 23.20 Новости.
8.15 "Воздушные замки". Сериал.
9.15 "Черный океан". Остро сюжетный фильм.
10.15 Спасатели. Экстренный вызов.
10.45 История одного шедевра.
14.20 Страна чудес. Франко Неро в приключенческом фильме "Возвращение Белого клыка".
15.55 "Воздушные замки". Сериал.
17.25 "С легким паром!" В гостях у Михаила Евдокимова.
18.00 Документальный детектив. "Украли маму". Дело 2001 года.
18.30 Вкусные истории.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Премьера. Лубянка. Конец операции "Агент.ру".
21.30 Чарльз Бронсон в остро сюжетном фильме "Семья полицейских".
23.35 Реальная музыка.
0.05 Ночной кинозал. Триллер "Ловушка".

RTP

8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
8.15 Чак Норрис в боевике "Мест".
10.30 "Санта-Барбара". Телесериал

Sobota

12 maja

BT

7.00 Новости.
7.15 Искусство. Духовная программа.
7.40 "Последний из группы "Джек". Док. фильм о разведчике Г. Юшкевиче (ТО "Телефильм").
8.30 Здоровье. Тележурнал.
9.00 Новости.
9.10 "Новые приключения гномов". Мультсериал (Испания).
9.35 Юмористический сериал "Кувалда" (США).
10.05 "Все нормально, мама!". Развлекательная программа.
10.30 "Одиссея команды Кухто". Телеигра.
11.00 Мультфильм.
11.30 "Сад мечты". Передача для дачников.
11.55 Ток-шоу "Будни". Информационная безопасность.
12.45 Королевская охота.
13.15 Мультфильм.
13.35 Сериал по выходным. "Жемчужины океана" (Франция).
14.30 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.00 Новости.
15.15 КВН. 1/8 финала Евролиги.
16.50 Хоккей. Чемпионат мира. Полуфинал. 2-й и 3-й периоды. Трансляция из Германии.
18.25 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.20 Детективный сериал "Жюли Леско" (Франция).
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.

22.00 "Тайные дружины политики". Авторская программа Юрия Азаренка.
22.25 Хоккей. Чемпионат мира. Полуфинал. 2-й и 3-й периоды. Передача из Германии.
23.45 М. Пикколи и Миу-Миу в иронической комедии "Страсти в мае" (Франция).
1.30 Вечерний экстресс.

OPT

6.00, 9.00 (с сурдопереводами), 14.00 (с сурдопереводами), 17.00 Новости.
6.10 "Лорин". Пирес - имя любви в сериале "Нежный яд".
7.05 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
7.20 Программа "100%".
7.55 Игрой, гармонь любимая!
8.25 Комедийный сериал "Ускоренная помощь".
9.10 Смак.
9.30 "Смехопанорама" Евгения Петросяна.
10.10 Дневной киносеанс. Владимир Гостюхин и Иван Лапиков в фильме "Родник".
11.50 Здоровье.
12.30 Документальный детектив. "Украли маму". Дело 2001 года.
13.05 Седьмое чувство.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Сериал "Китайский городской".
15.05 "Дисней клуб". "Все о Микки Маусе".
15.30 Цитаты помнили! Ролан Быков. Велючий. П. Филатов.
16.15 В мире животных.
17.15 Концерт Юрия Антонова.
18.25 Коломбо и другие. Лесли Нильсен в детективе "На грани нервного срыва".
20.00 Время.
20.50 "Убойная сила - 2. Дачный сезон".
21.55 "Евровидение". Следующий шаг.
22.00 Конкурс песни "Евровидение-2001". Прямой эфир из Дании.

RTP

6.10 "Диалоги о рыбалке".
6.35 Дмитрий Харатьян, Евдокия Германова, Евгения Хананова и Владимир Меньшов в психологической драме "Розыгрыш". 1976г.

Niedziela

13 maja

BT

7.00 "Творение скромной красоты". Док. фильм о городе Постава ("Белвидеоцентр").
7.20 Детективный сериал "Жюли Леско" (Франция).
9.00 Новости.
9.15 "Новые приключения гномов". Мультсериал (Испания).
9.40 Юмористический сериал "Кувалда" (США).
10.10 "Все нормально, мама!". Развлекательная программа.
10.40 Премьер-парад.
11.10 Большой завтрак.
11.40 Арсенал. Программа об армии.
12.05 "Поет с оркестром". Фестиваль белорусской детской песни.
12.40 "Цирковая жизнь". Док. фильм (Международный французский канал).
13.30 Сериал по выходным. "Жемчужины океана" (Франция).
14.25 "И другие официальные лица".
14.35 25-й кадр.

15.00 Новости.
15.10 "Встреча с Троицком" с Александром Домогаровым.
15.35 Криминальное досье.
16.00 Планета "Арт".
16.30 Телебарометр. Прогноз погоды.
16.50 Хоккей. Чемпионат мира. Матч за 3-е место. 2-й и 3-й периоды. Трансляция из Германии.
18.35 Теленавигатор.
19.00 Резонанс.
19.55 Хоккей. Чемпионат мира. Финал. Трансляция из Германии. В перерыве - Спорт-курьер.
22.35 Ю. Никулин и И. Гуляев в худ. фильме "Когда деревья были большими" (к/с имени М. Горького).

OPT

6.00, 9.00 (с сурдопереводами), 14.00 (с сурдопереводами), 17.00 Новости.
6.10 Сериал "Нежный яд".
7.10 Армейский магазин.
7.40 "Дисней-клуб". "Чип и Дей".
8.05 Утренняя звезда.
9.10 "Непутевые заметки" с Д.М. Крыловым.
9.30 Пока все дома.
10.10 Дневной киносеанс. Борис Галкин и Олег Стриженов в боевике "Акция".
11.55 Утренняя почта.
12.25 Клуб путешественников.
13.05 "Эх, Семеновна!" Всероссийский конкурс частушек.
13.45 Сокровища Кремля.
14.10 Сериал "Китайский городской".
15.05 "Дисней клуб". Гуфи и его команда.
15.35 Умницы и умники.
16.00 Живая природа. "Правда о льве".
17.20 "В небе "Русские витязи".

(США).
16.30 Евгений Жариков, Наталья Гвоздикова, Вадим Медведев и Лев Прыгунов в телесериале "Рожденная революцией". Комиссар милиции рассказывает.
18.00 "Комиссар Рекс". Телесериал (Австрия - Германия).
19.30 Вести-Москва.
19.50 Телеигра "Идеальный мужчина".
20.55 Вечерний сеанс. Юрий Назаров, Марина Левтова и Владимир Носик в детективе "Три дня вне закона". 1992г.
22.55 Последний сеанс. Премьера. Настасья Кински и Питер Койот в триллере "Письма красным" (США). 2000г.
0.55 "Дежурная часть".
1.05 Прогноз погоды.

Культура

7.00 Программа передач.
7.05, 11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.20 После новостей...
7.40 "Актриса". Художественный фильм, 1943. Режиссер Л. Трауберг.
8.55 "Это я вышел на улицу!". Документальный фильм. Режиссер И. Гончаровский.
9.40 "С визитом в Москву". Концерт У. Ури (Скрипка).
10.10 В. Кондратьев "Сретенка... встречи". Телеспектакль.
11.40 Зарубежное документальное кино. "Арефа Франклини".
12.35 "Шерлок Холмс и знак четырех". Мультфильм.
13.45 "Вместе с Фаддеем".
14.00 Телезиклопедия.
14.15 "Краса ненаглядная". Мультфильм.
15.00 Новости.
15.10 Кино-детям. "Остров-бабочка". Телесериал (Австралия, 1985).
15.35 "Персей". Мультфильм.
15.55 Новомобиль "Юдифь". Спектакль Центра драматургии и режиссуры под руководством А. Казанцева и М. Рошина. Режиссер В. Данцигер.
16.45 "Малые музеи Санкт-Петербурга". Передача 3-я.

17.10 Улица моего детства. Отец Кирилл Копейкин.
17.40 "Сенсация! Сенсация? Сенсация...".
18.05 Мастера большого театра. Передача 5-я.
18.30 Камера-обскура. Валерий Прижиков, Велючий К. Шахназаров.
19.10 "Вечерняя сказка".
19.20 "Как утенок-музыкант стал футболистом". Мультфильм.
19.50 "Это я вышел на улицу!". Документальный фильм. Режиссер И. Гончаровский.
20.40 После новостей...
21.00 "Вечера с Вероникой Долиной". Передача 6-я.
21.25 "Прошлым летом". Короткометражный художественный фильм (Ленфильм, 1962). Режиссер В. Трегубович.
22.00 Волейбол /мужчины/. Мировая лига 2001. Россия-Венесуэла.
23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.20, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.25, 06.25, 07.20 Криминал.
05.35, 06.35, 07.40 Карданный вал.
05.45, 06.45 Впрок.
07.50 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
10.25 Без рецепта.
11.00 Сегодня.
11.30 Худ. фильм "Центр нападения".
13.00 Сегодня.
13.30 Намедни-77.
14.40 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 "Улица Сезам".
15.55 Сериал "Страсть".
16.55 Сериал "Полицейская академия".
18.00 Сегодня.
18.45 Комедия "Фантомас".
21.00 Сегодня.
21.50 "Женский взгляд".
22.30 Философская притча "Сатириконт Феллини".

13.45 Театральная летопись XX века. Кирилл Лавров.
14.10 Кино по выходным. "Пока плывут облака". Художественный фильм (США). Режиссер Р. Уорф. 1-я серия.
15.20 "Черный тюльпан". Мультфильм.
16.10 "Музыкальные дома". Леонид Собинов.
16.35 Телевизионная классика. Владимир Андреев на ТВ.
17.00 Сериал. Международное обозрение.
18.10 "Пьяная ложа". Балетмейстер Николай Бояриков.
18.50 "Вечерняя сказка".
19.00 "Ох, уж эти дети!". Мультсериал.
19.35 "Острова". Михаил Ромм.
20.20 В нашем доме. Нина Семизорова, Марк Перетоккин. Семья и друзья.
21.20 "Личные воспоминания о большой жизни".
21.25 "Блеф-клуб".
22.00 Волейбол /мужчины/. Мировая лига 2001. Россия-Венесуэла.
23.00 "Обращение по...". Мультфильм для взрослых.
23.20 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.20 Сериал "Новые приключения Супермена".
08.25 "Улица Сезам".
09.00 Сегодня.
09.20 Криминал. "Чистосердечное признание".
09.50 Без рецепта.
10.25 "Полудне".
11.00 Сегодня.
11.25 Профессия - репортер.
11.40 "Женский взгляд".
12.15 Боевик "Робин Гуд - принц воров".
15.00 Сегодня.
15.30 Док-шоу "Я и моя собака".
16.10 "Один день".
16.50 Сериал "Полицейская академия".
18.00 Сегодня.
18.45 Комедия "Фантомас разбушевался".
21.00 Сегодня.
21.45 Криминальный фильм "Как живете, караси?".
00.10 Остро сюжетный фильм "Глаз кошки".

TVP-1

Понедzielek

07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.30 Телепокупки.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.25 Евровидение перед финалом.
09.30 Новости.
09.42 Погода.
09.45 Мультсериал.
10.15 Программа для детей.
11.00 Студия Галы Римского.
11.05 Трансляция молитвы за мир.
12.15 У себя.
12.35 В стране ста озер.
13.00 Новости.
13.10 Агробизнес.
13.20 Контрасты.
13.30 Сельское хозяйство в мире.
13.45 Я видел.
14.10 С рюкзаком и чемоданом.
14.30 "Надвигание по делу науки".
14.50 Египет.
15.20 Премьеры ополе-2001.
15.25 Рынок.
15.45 Евроэкспресс.
16.00 Новости.
16.10 Спортивная программа.
16.30 Только у нас.
17.00 Программа для молодежи.
17.30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
19.00 Какая это мелодия?
19.30 "Исполнение мечты". Теленовелла пр-ва Польши.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
21.03 Прогноз погоды.
21.10 Смотри в оба.
22.10 Телетеатр.
23.15 Лучшие рекламы.
23.40 Новости.
00.10 Спортивная программа.
00.15 Беседы нового века.
00.55 Лучшие друзья". Фильм пр-ва США.
02.15 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.

Piątek

07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.30 Телепокупки.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.25 Евровидение перед финалом.
09.30 Новости.
09.42 Погода.
09.45 Мультсериал.
10.10 Программа для молодежи.
11.00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11.50 Советы.
12.00 Таком мир.
12.15 Премьеры Ополе-2001.
12.25 Документальная теленовелла.
13.00 Новости.
13.10 Агробизнес.
13.25 Время расслабиться.
13.45 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
14.15 Птицелюб.
14.30 Азбука реформы образования.
14.35 Шанс на жизнь.
15.00 Мир религиозных верований.
15.35 Лицом к лицу с Европой.
16.00 Новости.
16.10 Декорлет.
16.35 Репортаж.
17.05 Программа для молодежи.
17.30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 "Клан". Теленовелла пр-ва Польши.
19.00 Какая это мелодия?
19.30 "Исполнение мечты". Теленовелла пр-ва Польши.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.55 Спорт.
21.03 Прогноз погоды.
21.10 "Вайпер". Сериал пр-ва США.
22.00 Теледневник.
22.15 Письмо сыну.
22.50 Форум.
23.00 Новости.
00.10 Спортивная программа.
00.15 "Окупация в 26 картинах". Фильм пр-ва Югославии.
02.10 Дом Муратора.
02.30 Краковский авангард.
02.50 Событиями путями.

Wtorek

07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.30 Телепокупки.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.25 Евровидение перед финалом.
09.30 Новости.
09.42 Погода.
09.45 Мой городок.
10.10 Программа для детей.
10.40 Программа для детей.
11.00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11.50 Советы.
12.00 Тележурнал.
12.10 Простой параграф.
12.25 Самое сладкое море мира.
12.50 Тележурнал.
13.00 Новости.
13.10 Агробизнес.
13.20 Контрасты.
13.25 Сама жизнь.
13.45 "Клан". Теленовелла пр-ва США.
14.10 Животные мира.
14.45 "Святая". Сериал пр-ва Англии.
15.35 Из корзины пани Вэнди.
16.00 Новости.
16.10 Безопасность.
16.30 За кулисами армии.
17.00 Программа для молодежи.
17.30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 "Клан". Теленовелла пр-ва США.
19.05 Какая это мелодия?
19.30 "Исполнение мечты". Сериал пр-ва Польши.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.57 Спорт.
21.03 Прогноз погоды.
21.10 "Брак по расчету". Фильм пр-ва США.
22.50 Облик медиа.
23.10 Криминальная хроника.
23.35 Новости.
00.10 Спортивная программа.
00.20 "Фортепиано". Фильм пр-ва Норвегии.
02.15 За кулисами ПНР.
02.40 Время античности.
03.00 Композиторы.
03.05 Искусство хорального пения.

Sroda

07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.30 Телепокупки.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.25 Евровидение перед финалом.
09.30 Новости.
09.42 Погода.
09.45 Мой городок.
10.10 Программа для детей.
10.40 Программа для детей.
11.00 "Барнаби Джонс". Сериал пр-ва США.
11.50 Советы.
12.00 Тележурнал.
12.10 Простой параграф.
12.25 Самое сладкое море мира.
12.50 Тележурнал.
13.00 Новости.
13.10 Агробизнес.
13.20 Контрасты.
13.25 Сама жизнь.
13.45 "Клан". Теленовелла пр-ва США.
14.10 Животные мира.
14.45 "Святая". Сериал пр-ва Англии.
15.35 Из корзины пани Вэнди.
16.00 Новости.
16.10 Безопасность.
16.30 За кулисами армии.
17.00 Программа для молодежи.
17.30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 "Клан". Теленовелла пр-ва США.
19.05 Какая это мелодия?
19.30 "Исполнение мечты". Сериал пр-ва Польши.
20.00 Вечеринка.
20.30 Новости.
20.57 Спорт.
21.03 Прогноз погоды.
21.10 "Брак по расчету". Фильм пр-ва США.
22.50 Облик медиа.
23.10 Криминальная хроника.
23.35 Новости.
00.10 Спортивная программа.
00.20 "Фортепиано". Фильм пр-ва Норвегии.
02.15 За кулисами ПНР.
02.40 Время античности.
03.00 Композиторы.
03.05 Искусство хорального пения.

Czwartek

07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.30 Телепокупки.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.25 Евровидение перед финалом.
09.30 Новости.
09.42 Погода.
09.45 Мультсериал.
10.15 Программа для молодежи.
11.00 Мультсериал.
10.45 Кофе или чай?
10.55 Биржа.
11.00 Телепокупки.
11.15 Краковские пригороды.
11.25 Евровидение перед финалом.
11.30 Новости.
11.42 Погода.
11.45 Мультсериал.
12.15 Программа для молодежи.
13.00 Мультфильм.
13.15 Краковские пригороды.
13.25 Евровидение перед финалом.
13.30 Новости.
13.42 Погода.
13.45 Мультсериал.
14.15 Программа для молодежи.
15.00 Мультфильм.
15.15 Краковские пригороды.
15.25 Евровидение перед финалом.
15.30 Новости.
15.42 Погода.
15.45 Мультсериал.
16.15 Программа для молодежи.
17.00 Мультсериал.
17.15 Краковские пригороды.
17.25 Евровидение перед финалом.
17.30 Новости.
17.42 Погода.
17.45 Мультсериал.
18.15 Программа для молодежи.
19.00 Мультфильм.
19.15 Краковские пригороды.
19.25 Евровидение перед финалом.
19.30 Новости.
19.42 Погода.
19.45 Мультсериал.
20.15 Программа для молодежи.
21.00 Мультсериал.
21.15 Краковские пригороды.
21.25 Евровидение перед финалом.
21.30 Новости.
21.42 Погода.
21.45 Мультсериал.
22.15 Программа для молодежи.
23.00 Мультсериал.
23.15 Краковские пригороды.
23.25 Евровидение перед финалом.
23.30 Новости.
23.42 Погода.
23.45 Мультсериал.
24.15 Программа для молодежи.
25.00 Мультсериал.

Zapraszamy do udziału!

27 maja br. w Domu Polskim w Lidzie odbędzie się młodzieżowy Festiwal Polskiej Piosenki Estradowej.

Szczegółową informację o festiwalu oraz nuty repertuaru obowiązkowego można uzyskać pod adresem: Dział Kultury ZPB, ul. Dzierżyńskiego 3, 230023 Grodno oraz pod numerem tel. 72-00-75.

Культура

9.00 Программа передач.
9.05 Детский сеанс. "Пока бьют часы". Художественный фильм (К/ст им. М. Горького, 1976). Режиссер Г. Васильев.
10.25 "Муха Цокотуха". Мультфильм.
10.35 Экспедиция "Каж".
11.00 Дикая природа. "Леопарды". Документальный фильм.

Poniedziałek

7 maja
TVP 2

08.30 Теленедзник.
08.50 Студия красоты.
09.00 Местная программа.
09.30 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
10.25 Концерт.
11.20 Цена риска.
11.45 "Гордость и предубеждение". Сериал пр-ва Англии.
12.40 Телетурнир.
13.10 65 лет на сцене.
14.00 "Их пятеро". Сериал пр-ва США.
14.45 Театр молодого зрителя.
15.30 Телетурнир.
16.10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
17.00 Панорама.
17.10 "Святая война". Сериал пр-ва Польши.
17.35 Трансляция молитвы Папы Римского.
19.35 Погода.
19.42 Панорама.
20.05 Музыкальная программа.
20.10 Телетурнир.
20.55 Поющие фортепиано.
22.00 Панорама.
22.20 Спортивная программа.
22.28 Прогноз погоды.
22.35 "Футбольный покер". Фильм пр-ва Польши.
00.25 Искусство документа.
01.25 Международный вокальный конкурс.
02.30 "Телеграфист". Фильм пр-ва Норвегии.

Polsat

07.00 Музыкальная программа.
08.00 Мультсериал.
08.25 Политические граффити.
08.40 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09.35 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
10.30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11.20 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
12.15 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13.05 "Душа человека". Сериал пр-ва США.
13.35 Телетурнир.
14.00 Два мира.
15.30 Твой врач.
15.45 Достойно захотеть.
16.00 Мультсериал.
16.00 Информационная.
16.55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17.45 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
18.45 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
19.40 Информационная.
19.55 Тележурьер.
20.05 "Взбунтовавшийся ангел". Теленовелла пр-ва Аргентины.
21.00 Два мира.
22.25 Художественный фильм.
22.30 Розыгрыш лото.
00.25 Бизнес-информация.
00.45 Политические граффити.
01.05 Бумеранг.
01.35 Художественный фильм.
02.45 Музыка.

Bialystok

08.00 Мультсериалы.
09.00 Региональный журнал.
09.35 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10.25 Книжки с верхней полки.
10.30 Тележурнал рыболова.
10.45 Это тема.
11.00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11.30 Региональный журнал.
11.45 Эхо регионов.
12.15 "Доктор Финли". Сериал пр-ва Англии.
00.10 Приглашение.
13.20 Биорепортажи с рефреном.
13.50 Планета труда.
14.00 Спасем Землю!
14.30 Психиатрия без страха и стыда.
14.55 Интеграция.
15.10 "Прокторвиццы". Сериал пр-ва США.
15.35 "Клан". Сериал Польши.
16.00 Строймосты.
16.30 Региональный журнал.
17.30 Маркинский зоомагазин.
17.55 "Гарри и Гандерсоны". Сериал пр-ва США.
18.15 Региональный журнал.
20.00 "Отель Лоррейн". Фильм пр-ва США.
21.30 Тележурьер.
22.30 Мир мужчин.
23.00 Региональный журнал.
23.00 Это тема.
23.15 Беседа дня.
23.35 Откровения нового мира.
00.00 Ночной джаз.

Polonia

07.00 Квадрат.
07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.00 Кофе или чай?
08.30 Четверть часа с кофе.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.40 "Клан". Сериал Польши.
10.05 Покать что сможешь.
10.40 Репортаж.
11.00 Студия Папы Римского.
11.05 Трансляция молитвы за мир.
12.10 Музыкальная программа.
12.45 Репортаж.
13.00 Новости.
13.10 "Ночи и дни". Сериал.
14.10 "Клан". Сериал Польши.
14.35 Польская кухня.
14.45 Польский теледокумент.
15.35 Репортаж.
16.00 Новости.
16.45 Духовная культура народа.
16.45 Спортивная программа.
17.00 Документальный фильм.
17.25 Мультфильм для взрослых.
17.35 Трансляция молитвы.
19.35 "Клан". Сериал Польши.
19.55 Телепокупи.
20.15 Мультфильм.
20.30 Новости.
21.00 "Сальто". Фильм Польши.
22.40 Программа кабаре.
23.35 Панорама.
23.55 Спортивная программа.
00.00 С искусством на ты.
00.50 Международный конкурс вокалистов.
01.20 Мультфильм для взрослых.
01.30 Новости.
02.00 Львовский салон.
02.15 Мультфильм.
02.30 Новости.
03.00 "Клан". Сериал Польши.
03.25 "Сальто". Фильм Польши.
05.05 Программа кабаре.
06.00 Панорама.
06.20 Спортивная программа.
06.30 Это Польша.

Wtorek

8 maja
TVP 2

08.30 Теленедзник.
08.50 Студия красоты.
09.00 Местная программа.
10.00 Трансляция заседаний сейма.
16.10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
17.00 Панорама.
17.10 "Яносик". Сериал пр-ва Польши.
18.05 Знаки времени.
18.30 Местная программа.
19.22 Погода.
19.30 Панорама.
19.50 Музыкальная программа.
20.00 Один из десяти.
20.30 Сад искусств.
21.05 Кто есть Путин.
21.55 Музыкальный журнал.
22.00 Панорама.
22.20 Спортивная программа.
22.28 Прогноз погоды.
22.35 Вечер с Ягелским.
23.25 Вечер кино.
00.40 Мультфильм.
00.55 "Разбалованные дети". Фильм пр-ва Франции.

Polsat

07.00 Музыкальная программа.
08.00 Мультфильм.
08.25 Политические граффити.
08.40 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09.35 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
10.30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11.20 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
12.15 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
13.05 Жизненный шанс.
13.30 Информационная.
15.30 4 x 4. Автожурнал.
16.00 Мультсериал.
16.30 Информационная.
16.55 "Косна". Сериал пр-ва США.
17.45 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
18.45 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
19.40 Информационная.
20.05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21.00 Два мира.
21.30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22.00 Художественный фильм.
00.00 Бизнес-информация.
00.30 "Приятели". Сериал пр-ва США.
01.00 Художественный фильм.
01.55 Розовый ледед.
02.25 Телевизионное следственное бюро.
02.55 Музыкальная программа.

Bialystok

08.00 "Дэни расскажи мне". Сериал пр-ва Франции.
08.30 Мультсериал.
09.00 Региональный журнал.
10.05 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10.25 Книжки с верхней полки.
10.30 Тележурнал рыболова.
10.45 Это тема.
11.00 "В лабиринте". Фильм пр-ва Польши.
11.30 Региональный журнал.
11.45 Тележурьер.
12.15 "Сороклетний". Сериал пр-ва Польши.
13.15 Фестиваль польской астры.
14.05 13 поисков динозавров.
15.00 Тележурнал Интернета.
15.10 "Прокторвиццы". Фильм пр-ва США.
15.35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16.00 Телепредставление.
16.30 Тележурнал.
16.30 Бульварный театр.
17.50 Музыкальные новости.
18.15 Региональный журнал.
20.00 Музыкальный салон.
20.50 Четыре времени года.
21.35 Тележурьер.
22.00 Мир мужчин.
22.30 Региональный журнал.
23.00 Это тема.
23.15 Беседа дня.
23.35 Потребность секса.
00.35 Интернет-журнал.
00.45 Репортаж с концерта.

Polonia

07.00 Репортаж.
07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.00 Кофе или чай?
08.30 Спортивная программа.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.40 "Клан". Сериал Польши.
10.05 Мультфильм.
10.25 "Сальто". Фильм Польши.
12.05 Программа кабаре.
13.00 Новости.
13.10 Путешествие за горизонт.
13.45 Покорители Карпат.
14.10 "Клан". Сериал Польши.
14.35 Гость первой программы.
15.00 Репортаж.
15.20 Международный конкурс вокалистов.
15.50 Мультфильм для взрослых.
16.00 Новости.
16.10 Концерт.
16.50 Беседы Е. Макушевского.
17.00 Развлекательная программа.
17.30 "Янка". Сериал Польши.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 Программа для детей.
18.50 Диалоги с прошлым.
19.20 Телепокупи.
19.35 "Клан". Сериал Польши.
20.00 Вести Польши.
20.15 Мультсериал.
20.30 Новости.
20.50 Прогноз погоды.
21.00 "Успех". Сериал Польши.
21.30 Европейская коллегия.
22.10 Аллея поляков в Перу.
22.30 Андрей Росевич.
23.15 Репортаж.
23.30 Панорама.
23.50 Спортивная программа.
00.00 Покорение гор.
00.25 Лауреаты новой традиции.
00.45 Форум.
01.30 Новости.
02.00 Вести Польши.
02.15 Мультсериал.
02.30 Новости.
02.55 Спортивная программа.
02.59 Прогноз погоды.
03.00 "Клан". Сериал Польши.
03.25 "Успех". Сериал Польши.
03.50 Европейская коллегия.
04.35 Аллея поляков в Перу.
04.55 Путешествие за горизонт.
05.35 Документальный фильм.
06.00 Панорама.
06.20 Спортивная программа.
06.30 Диалоги с прошлым.

Środa

9 maja
TVP 2

08.30 Теленедзник.
08.50 Студия красоты.
09.00 Местная программа.
09.30 Теленовелла пр-ва Польши.
10.00 Трансляция заседаний сейма.
15.55 Отчизна.
16.10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
17.00 Панорама.
17.10 "Яносик". Сериал Польши.
18.05 В тени Кремля.
18.30 Местная программа.
19.22 Погода.
19.30 Панорама.
19.50 Музыкальная программа.
20.00 Один из десяти.
20.30 Кароль Мессерсмит.
21.00 Тележурнал экспресса репортеров.
21.55 Музыкальный журнал.
22.00 Панорама.
22.20 Спортивная программа.
22.28 Погода.
22.40 "Корабль". Фильм Германии.
01.10 Авто.
01.30 Спасатели из морских глубин.
02.50 "Агент 86". Сериал США.
03.50 Европейский футбольный обзор.

Polsat

07.00 Музыкальная программа.
08.00 Мультфильм.
08.25 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
08.35 "Косна". Сериал США.
09.30 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
10.30 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
11.20 "Чудо любви". Сериал Перу.
12.15 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13.30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
14.00 Жизненный шанс.
15.00 Программа для детей.
15.30 Дрозда.
16.00 Мультсериал.
16.30 Информационная.
16.55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17.45 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
18.45 "Чудо любви". Сериал Перу.
19.40 Информационная.
19.45 Тележурьер.
20.05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21.00 Два мира.
21.30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22.00 Художественный фильм.
00.00 Бизнес-информация.
00.30 Телевизионное следственное бюро.
01.00 Художественный фильм.
02.55 Музыка на бис.

Bialystok

08.00 Мультсериалы.
09.00 Региональный журнал.
10.05 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10.25 Книжки с верхней полки.
10.30 Тележурнал рыболова.
10.45 Это тема.
11.00 "В лабиринте". Фильм пр-ва Польши.
11.30 Региональный журнал.
11.45 Тележурьер.
12.15 "Вайпер". Сериал США.
13.00 Тот самый дух.
13.15 Программа кабаре.
14.00 Железные дороги Европы.
14.05 Между Одером и Рейном.
15.00 Региональный календарь.
15.10 "Прокторвиццы". Сериал пр-ва США.
15.35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16.00 Репортаж с концерта.
16.30 Региональный журнал.
17.30 Среди друзей.
17.50 "Циркачи". Сериал пр-ва Австралии.
18.15 Региональный журнал.
20.00 "Польские дороги". Сериал пр-ва Польши.
21.35 Тележурьер.
22.00 Мир мужчин.
22.30 Региональный журнал.
23.00 Это тема.
23.15 Беседа дня.
23.35 Близкие к закону.
23.50 Тот самый дух.
00.05 Концерт.
00.40 "Порвать с Голливудом". Фильм пр-ва США.

Polonia

07.00 Покорители гор.
07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.00 Кофе или чай?
08.30 Вести Польши.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.40 "Клан". Сериал Польши.
10.05 Мультсериал.
10.25 "Сальто". Фильм Польши.
12.05 Программа для молодежи.
13.00 "Успех". Сериал Польши.
13.10 Европейская коллегия.
14.10 Аллея поляков в Перу.
14.00 Концерт.
14.20 Репортаж.
14.35 Гость первой программы.
15.10 Варшава известная и неизвестная.
15.30 Встреча с фольклором.
15.50 У вод.
16.10 "Клан". Сериал Польши.
14.35 Гость первой программы.
14.45 Форум.
15.35 За кулисами армии.
16.00 Новости.
16.10 Небитаемый остров.
17.05 Небитаемый остров.
17.30 Мультсериал.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 Программа для детей.
18.50 Знаки времени.
19.20 Телепокупи.
19.35 "Клан". Сериал Польши.
20.00 Вести Польши.
20.15 Мультсериал.
20.30 Новости.
20.50 Прогноз погоды.
21.00 Спорт.
21.00 "Дело Гордон". Фильм пр-ва Польши.
23.20 Форум Польши.
23.35 Панорама.
23.55 Спортивная программа.
00.00 С искусством на ты.
00.30 Сейчас Польши.
00.45 А это Польша.
01.30 Новости.
02.00 Форум Польши.
02.15 Мультсериал.
02.30 Новости.
02.55 Спорт.
02.59 Прогноз погоды.
03.00 "Клан". Сериал Польши.
03.25 "Дело Гордон". Фильм пр-ва Польши.
05.45 Форум Польши.
06.05 Панорама.
06.25 Спортивная программа.
06.30 За кулисами армии.

Czwartek

10 maja
TVP 2

08.30 Теленедзник.
08.50 Студия красоты.
09.00 Местная программа.
09.30 Теленовелла пр-ва Польши.
10.00 Трансляция заседаний сейма.
15.55 Поющие фортепиано.
17.00 Панорама.
17.10 "Яносик". Сериал Польши.
18.30 Местная программа.
19.22 Погода.
19.30 Панорама.
19.50 Музыкальная программа.
20.25 "Святая война". Сериал пр-ва Польши.
20.55 Ясь Фасоля.
21.25 Документальная теленовелла.
22.00 Панорама.
22.20 Спортивная программа.
22.28 Погода.
22.40 "Из архива X". Сериал пр-ва США.
23.30 997. Криминальный журнал.
00.05 "Избранные". Сериал пр-ва Австралии.
01.00 Школа выживания.
01.50 "Агент 86". Сериал США.

Polsat

07.00 Музыкальная программа.
08.25 Мультсериал.
08.35 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
09.15 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
10.05 Мультфильм.
09.30 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
10.30 "Миссия во времени". Сериал пр-ва США.
11.20 "Чудо любви". Сериал Перу.
12.15 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13.05 "Приятели". Сериал США.
13.30 "Адам и Ева". Сериал США.
14.00 Развлекательная программа.
15.00 Телешоу.
16.00 Мультсериал.
16.30 Информационная.
16.55 "Косна". Сериал США.
17.45 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
18.45 "Чудо любви". Сериал Перу.
19.40 Информационная.
19.45 Тележурьер.
20.05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21.00 Два мира.
21.30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22.00 "Миссия во времени". Сериал пр-ва США.
23.00 "Нижня". Сериал пр-ва США.
00.00 Бизнес-информация.
00.30 "Приятели". Сериал США.
01.00 Художественный фильм.
02.40 Музыка.

Bialystok

08.00 Мультсериалы.
09.00 Тележурнал.
10.05 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10.25 Книжки с верхней полки.
10.30 Тележурнал рыболова.
10.45 Это тема.
11.00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11.30 Региональный журнал.
11.45 Тележурьер.
12.15 "Вайпер". Сериал США.
13.00 Тот самый дух.
13.15 Программа кабаре.
14.00 Железные дороги Европы.
14.05 Между Одером и Рейном.
15.00 Региональный календарь.
15.10 "Прокторвиццы". Сериал пр-ва США.
15.35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16.00 Репортаж с концерта.
16.30 Региональный журнал.
17.30 Среди друзей.
17.50 "Циркачи". Сериал пр-ва Австралии.
18.15 Региональный журнал.
20.00 "Польские дороги". Сериал пр-ва Польши.
21.35 Тележурьер.
22.00 Мир мужчин.
22.30 Региональный журнал.
23.00 Это тема.
23.15 Беседа дня.
23.35 Близкие к закону.
23.50 Тот самый дух.
00.05 Концерт.
00.40 "Порвать с Голливудом". Фильм пр-ва США.

Polonia

07.00 Католический журнал.
07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.00 Кофе или чай?
08.30 Тележурнал.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.40 Теленовелла пр-ва Польши.
10.05 "Три сумасшедших нуля". Сериал пр-ва Польши.
10.30 "Девушки из Новополюска". Фильм пр-ва Польши.
12.10 Аниме.
12.30 Любимые польские сериалы.
13.00 Новости.
13.10 Репортаж.
13.15 Лауреаты новой традиции.
13.45 360 градусов вокруг тела.
14.10 Теленовелла пр-ва Польши.
14.35 Гость первой программы.
14.45 Политический еженедельник.
15.30 Репатриация.
16.00 Новости.
16.10 Золотая пластинка Р. Рыжковского.
16.35 Польскими путями по Вене.
16.50 Охотничий журнал.
17.25 Игры польским языком.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 Программа для детей.
18.45 Музыкальная программа.
18.50 Тележурнал культуры.
19.20 Телепокупи.
19.35 Теленовелла пр-ва Польши.
20.00 Репортаж.
20.15 Мультсериал.
20.30 Новости.
20.50 Прогноз погоды.
20.58 Спорт.
21.00 Телепорт.
22.50 Репортаж.
23.00 Аниме.
23.30 Спортивная программа.
00.00 Политический еженедельник.
00.45 Польский теледокумент.
01.10 Встреча с литературой.
01.30 Новости.
02.00 Репортаж.
02.15 Программа для детей.
02.30 Новости.
02.55 Спорт.
02.59 Прогноз погоды.
03.00 Теленовелла пр-ва Польши.
03.30 Телепорт.
05.20 Репортаж.
05.40 Аниме.
06.00 Панорама.
06.20 Спортивная программа.
06.30 Портрет поляков.

Piątek

11 maja
TVP 2

08.30 Теленедзник.
08.50 Студия красоты.
09.00 Местная программа.
09.30 "Святая война". Сериал пр-ва Польши.
10.00 Трансляция заседаний сейма.
15.55 Шанс на успех.
17.00 Панорама.
17.15 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
18.10 Развлекательная программа.
18.30 Местная программа.
19.22 Погода.
19.30 Панорама.
19.50 Музыкальная программа.
20.00 Воздушная кавалерия.
20.30 Спортивная студия.
21.05 Концерт.
21.55 Музыкальная программа.
22.00 Панорама.
22.20 Спортивная программа.
22.28 Прогноз погоды.
22.35 "Смертная казнь". Сериал пр-ва США.
23.05 "Мужья и жены". Фильм США.
01.05 "Операция". Сериал США.
01.30 "Трудный возраст". Фильм пр-ва США.

Polsat

07.00 Музыкальная программа.
08.00 Мультсериал.
08.25 Политические граффити.
08.35 "Косна". Сериал США.
09.35 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
10.30 "Миссия во времени". Сериал пр-ва США.
11.20 "Чудо любви". Сериал Перу.
12.15 "Сладкий яд". Сериал пр-ва Бразилии.
13.05 "Приятели". Сериал США.
13.30 "Адам и Ева". Сериал США.
14.00 Развлекательная программа.
15.00 Телешоу.
16.00 Мультсериал.
16.30 Информационная.
16.55 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
17.45 "Стражники Техаса". Сериал пр-ва США.
18.45 "Чудо любви". Сериал Перу.
19.40 Информационная.
19.45 Тележурьер.
20.05 "Взбунтовавшийся ангел". Сериал пр-ва Аргентины.
21.00 Два мира.
21.30 "Адам и Ева". Сериал пр-ва Польши.
22.00 "Миссия во времени". Сериал пр-ва США.
23.00 "Нижня". Сериал пр-ва США.
00.00 Бизнес-информация.
00.30 "Приятели". Сериал США.
01.00 Художественный фильм.
02.40 Музыка.

Bialystok

08.00 Мультсериалы.
09.00 Региональный журнал.
10.05 "Королева сердец". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10.25 Книжки с верхней полки.
10.30 Тележурнал рыболова.
10.45 Это тема.
11.00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11.30 Региональный журнал.
11.45 Тележурьер.
12.15 "Вайпер". Сериал США.
13.00 Тот самый дух.
13.15 Программа кабаре.
14.00 Железные дороги Европы.
14.05 Между Одером и Рейном.
15.00 Региональный календарь.
15.10 "Прокторвиццы". Сериал пр-ва США.
15.35 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16.00 Репортаж с концерта.
16.30 Региональный журнал.
17.30 Среди друзей.
17.50 "Циркачи". Сериал пр-ва Австралии.
18.15 Региональный журнал.
20.00 "Польские дороги". Сериал пр-ва Польши.
21.35 Тележурьер.
22.00 Мир мужчин.
22.30 Региональный журнал.
23.00 Это тема.
23.15 Беседа дня.
23.35 Автострада.
00.00 "Тетя Даниеля". Фильм пр-ва Франции.
01.50 Спортивный журнал.

Polonia

07.00 Репатриация.
07.30 Кофе или чай?
07.55 Биржа.
08.00 Кофе или чай?
08.30 Репортаж.
08.45 Кофе или чай?
09.15 Краковские пригороды.
09.30 Новости.
09.40 Теленовелла пр-ва Польши.
10.05 "Три сумасшедших нуля". Сериал пр-ва Польши.
10.30 "Девушки из Новополюска". Фильм пр-ва Польши.
12.10 Аниме.
12.30 Любимые польские сериалы.
13.00 Новости.
13.10 Репортаж.
13.15 Лауреаты новой традиции.
13.45 360 градусов вокруг тела.
14.10 Теленовелла пр-ва Польши.
14.35 Гость первой программы.
14.45 Политический еженедельник.
15.30 Репатриация.
16.00 Новости.
16.10 Золотая пластинка Р. Рыжковского.
16.35 Польскими путями по Вене.
16.50 Охотничий журнал.
17.25 Игры польским языком.
18.00 Телеэкспресс.
18.20 Гость первой программы.
18.35 Программа для детей.
18.45 Музыкальная программа.
18.50 Тележурнал культуры.
19.20 Телепокупи.
19.35 Теленовелла пр-ва Польши.
20.00 Репортаж.
20.15 Мультсериал.
20.30 Новости.
20.50 Прогноз погоды.
20.58 Спорт.
21.00 Телепорт.
22.50 Репортаж.
23.00 Аниме.
23.30 Спортивная программа.
00.00 Политический еженедельник.
00.45 Польский теледокумент.
01.10 Встреча с литературой.
01.30 Новости.
02.00 Репортаж.
02.15 Программа для детей.
02.30 Новости.
02.55 Спорт.
02.59 Прогноз погоды.
03.00 Теленовелла пр-ва Польши.
03.30 Телепорт.
05.20 Репортаж.
05.40 Аниме.
06.00 Панорама.
06.20 Спортивная программа.
06.30 Тележурнал культуры.

Sobota

12 maja
TVP 2

08.00 Эхо недели.
08.30 Попробуем вместе.
09.00 Местная программа.
10.00 "Врач". Сериал пр-ва США.
10.30 Хозяйственная программа.
10.55 История оперы в Польше.
11.30 Документальный сериал.
12.30 Программа для детей.
13.00 Кино без родителей.
13.55 "Паркер Левис никогда не проигрывает". Сериал пр-ва США.
14.25 Арка Ноя.
14.55 "Что люди скажут". Сериал пр-ва Англии.
15.30 Телетурнир.
16.00 Теленовелла пр-ва Польши.
16.35 Тата Шоу.
17.30 "Буква любви". Сериал пр-ва Польши.
18.20 Культурная езда.
19.00 Местная программа.
19.22 Прогноз погоды.
19.30 Панорама.
19.50 Музыкальная программа.
20.00 Развлекательная программа.
20.25 Спортивная программа.
20.55 Концерт.
21.50 Слово на воскресенье.
22.00 Панорама.
22.20 Спортивная программа.
22.28 Прогноз погоды.
22.35 "Водный мир". Фильм пр-ва США.
00.55 "Секс в большом городе". Сериал пр-ва США.
01.25 "Провокаторша". Фильм пр-ва Канады.

Polsat

07.00 Развлекательная программа.
08.00 Дрозда.
08.

Aby nie zniweczyć Chrystusowego krzyża

I Kor 1,17

Te słowa były przewodnim hasłem III Spotkania Młodzieży diecezji grodzieńskiej, które odbyło się w dniach 29 kwietnia — 1 maja w Grodnie. Rodziny z parafii grodzieńskich gościły ponad 600 młodych ludzi z różnych zakątków diecezji.

Spotkanie młodych rozpoczęło się mszą św. i apelem w Katedrze Grodzieńskiej. Kolorowe chusty, flagi i transparenty — „Jużnyj”, „Dziwiatówka”, „Katedra”... — pstrzyły wszelkimi barwami wiosny w barokowej świątyni. Ordynariusz grodzieński ks. bp Aleksander Kaszkiewicz powitał przybyłą „przyszłość Kościoła”, zaznaczając, że muszą dawać świadectwo przynależności do Kościoła katolickiego swoją postawą życiową na co dzień.

Następnego dnia uczestnicy spotkania licznie zgromadzili się w kościele Franciszkańskim. Modlitwa, śpiew, rozważanie nad wygłoszonym słowem o powołaniu, kolejny punkt programu: skupienie się i modlitwa na Drodze Krzyżowej, która odbyła się w Adamowiczach. Wieczorem tamże odbyła się prezentacja poszczególnych grup parafialnych, która przerodziła się w prawdziwy festiwal twórczości młodzieży.

Występy z piosenkami i różnego rodzaju scenkami były kontynuowane następnego dnia przy seminarium grodzieńskim. Msza św., podczas której dziękowano wszystkim organizatorom, gościnnym rodzinom grodzieńskim, oraz występ zespołu WSD w Grodnie „AVE” zakończyły trzydniowe duchowe rekolacje.

- Chciałbym, aby miłość do Chrystusa pozostawała w waszym życiu nadal — w modlitwie codziennej, w rozmowie osobistej z Nim — powiedział podczas mszy św. ks. bp Antoni Dziemianko. — Ofiarujcie wolny czas na niedzielną mszę św., pogłębienie swojej wiary. Życzę, aby Jezus Chrystus był prawdziwym Waszym przyjacielem, aby słowa: „Miłuję Chrystusa” nie były słowami pustymi. Chcę, aby Wasze dalsze życie było związane z Chrystusem, aby przez życie kroczyliście z Matką Bożą, która byłaby dla Was przykładem przyjaźni i miłości.

Tatiana ZALESKA,
fot. autora

„Waszą młodością wyciśnięcie w rozpoczynającym się trzecim tysiącleciu znak nadziei i entuzjazmu właściwego Waszemu pokoleniu. Jeśli pozwolicie, aby działała w Was łaska Boża, jeśli nie zaniechacie wobec społeczeństwa Waszego codziennego zaangażowania, uczynicie nowe stulecie czasem lepszym dla wszystkich.

...Prawdziwych owoców Jubileuszu Młodych nie można liczyć w statystykach, lecz wyłącznie w dziełach miłości i sprawiedliwości oraz w codziennej wierności, jakże cennej, choć tak często mało widocznej. Wam, Droga Młodzieży, a zwłaszcza tym wszystkim, którzy wzięli udział w tamtym niezapomnianym spotkaniu, powierzyłem zadanie ukazania światu spójnego ewangelicznego świadectwa.

Jan Paweł II, 14 lutego 2001,
orędzie na XVI Światowy Dzień Młodzieży

Świadectwa uczestników Dni Młodzieży

Młodzież z Sopoćkiń:

- Chrystus powiedział: „Bierzcie swój krzyż i mnie naśladujcie”. Jezus kieruje te słowa do każdego z nas, byśmy nie lekali się trudu i cierpienia, które Pan Bóg stawia przed nami na co dzień. To jest właśnie zawołanie XVI Światowego Zjazdu Młodzieży, w którym brałmy udział. Było to ogromne przeżycie. Wspólna eucharystia, modlitwa, zabawa, Droga Krzyżowa były dla nas największym wzbogaceniem duchowym, którego najczystszy źródłem jest miłość Chrystusa. Słowo Boże, które kierował do nas Chrystus w osobie kapłana, były dla nas ożywcza woda i pokarmem duchowym. Przez sakrament pokuty większość z nas na nowo pojednała się z Chrystusem.

ГРОДНА 29.04-1.05.2001
ДНІ МОЛОДІЖІ

Anżelika, Grodno:

- Rozpoczynając i kończąc dzień z modlitwą, czuję, że Bóg wypełnia całe moje życie. Kiedy rano, jadąc autobusem do pracy, zasypiam od zmęczenia, to zaczynam dzień od mszy św. i komunii, a wtedy do mnie przychodzi Jezus i daje siły, pokój i radość... Bóg jest wszystkim w moim życiu!

Natalia, Wiszniowiec — Grodno:

- Uczestnicząc w Dniach Młodzieży, nic podobnego przed tym nie przeżywałam. Przychodzę na spotkania, aby lepiej poznać Boga, nauczyć się go miłować. Spotkania, Droga Krzyżowa przypomniły mi, że Bóg jest obecny wśród nas, że nas kocha, nawet wtedy, gdy zapominamy o Nim. W tych dniach dziękowałam Bogu za jego miłość. Chcę ofiarować Mu każdą chwilę swojego życia. Popatrzyłam dookoła. Uśmiechnęłam się do dziewczyny, zapoznałam się z grupą młodzieży i oddałam im cząsteczkę swej radości i miłości.

Świetlana, Nowogródek:

- Do kościoła chodziłam od dzieciństwa razem z rodzicami, ale tylko podczas wielkich świąt. Z czasem przestałam tam chodzić. Potem spotkałam siostrę zakonną, zapoznałam się z nią, zapisałam się na naukę religii. Teraz co niedzielę przychodzę na msze św., niedługo przystąpię do pierwszej komunii. Na spotkaniu młodzieży jestem po raz pierwszy, czuję, że wszyscy są tu jedną rodziną, kochającą Boga.

Wcześniej bardzo mało czasu poświęcałam Bogu, a teraz zdecydowałam się wstąpić do klasztoru, ponieważ On jest moim Ojcem, On dla mnie jest wszystkim i Jemu chcę poświęcić życie.

Wiera, Lida:

- Dni Młodzieży są potrzebne po to, aby się spotkać, podzielić się swoimi przeżyciami, które towarzyszą spotkaniom z Bogiem. Na podobnym spotkaniu jestem po raz siódmy. Staram się spędzić czas z bliskimi dla mnie ludźmi. Słuchając świadectw rówieśników, odkrywałam dla siebie coś nowego.

Maria, Lida:

- Pan Bóg! Te słowa słyszę od dzieciństwa, ale trafiły do mego serca w inny sposób. Dorastając, zrozumiałam, co to jest. Idąc przez życie bez Niego, nie mogłabym żyć. Być może istniałabym jako człowiek, ciało fizyczne, ale nie jako jednostka duchowa. Bóg ratuje mnie w życiu. To mój jedyny Ojciec, mój Pocieszyciel, który zawsze przebacza. Dzięki wspaniałej konferencji, której przewodniczył ks. Włodek, odnalazłam odpowiedzi na wiele niezrozumiałych dla mnie pytań.

Marina, Jużnyj-Grodno:

- Jestem z rodziny religijnej. Pierwsze spotkanie młodzieży, w którym wzięłam udział, odbyło się w Wołkowysku. Tam odczułam bliskość Boga. Wtedy śpiewał zespół „AVE”... Spodobała mi się muzyka, zaczęłam szukać podobnych spotkań, nowych znajomości. Potem zaczęłam ufać ludziom, rówieśnikom... Wspólna praca podczas przygotowań do tego spotkania nas zbliżyła. Zauważyłam, że im więcej obcuje z tymi ludźmi, tym bardziej ich kocham.

Zapisała Natalia LUKASZEWICZ

Zaproszenie do Toronto

Jan Paweł II zapowiedział swój udział w XVII Światowych Dniach Młodzieży w Kanadzie. W Niedzielę Palmową na zakończenie mszy św. przed Bazyliką Św. Piotra w Rzymie papież przekazał krzyż Światowych Dni młodym Kanadyjczykom, gospodarzom najbliższego spotkania. Odbędzie się ono w lipcu 2002 roku w Toronto. Jego tematem będą słowa Jezusa: „Wy jesteście solą ziemi... wy jesteście światłem świata” (Mt 5,13-14). Swoje krótkie przemówienie do nich zakończył słowami: „Until we meet in Toronto!” — Do zobaczenia w Toronto!

„Chcę, aby w waszym kraju, gdzie odbędzie się XVII Światowy Dzień Młodzieży, ten krzyż stał się znakiem — powiedział Jan Paweł II. — Niech krzyż będzie światłem na drogę dalszego waszego życia; niech będzie on znakiem pielgrzymowania po tym świecie, wspólnego pielgrzymowania młodej generacji, która chce przemieniać świat w blasku krzyża — znaku zwycięstwa nad śmiercią i złem”.

KAI

Z LISTÓW CZYTELNIKÓW

Parafianie kościoła trokielskiego na Werenowszczyźnie byli świadkami wielkiej uroczystości. Wszyscy obecni w świątyni mieli okazję złożyć życzenia księdzu proboszczowi Pawłowi Golińskiemu z okazji 10 — lecia posługi kapłańskiej.

Za rok pasterzowania w naszym kościele ksiądz Paweł stał się duchowym lekarzem każdego z nas. Kiedy uczestniczę w kazaniach przez niego głoszonych, wydaje mi się, że przez niego przemawia duch święty. Teraz wszyscy parafianie kościoła trokielskiego, jak i cała społeczność polska wyznania katolickiego, są na początku ciernistej

drogi odrodzenia religii, języka ojczystego, tradycji i obyczajów. Prowadzi nas na tej drodze ksiądz proboszcz Paweł Goliński.

Uroczyste nabożeństwo w kościele rozpoczęło kazanie wygłoszone przez dr. seminarium duchownego ojca Marka Kozere, który zwrócił uwagę na wysokie moralne cechy swego byłego studenta-seminarzysty Pawła Golińskiego. Ponad 15 księży przybyło tego dnia do naszego kościoła, aby złożyć serdeczne życzenia swemu koledze z roku.

Mieszkańcy wszystkich wsi parafii, jak również sąsiednich parafii, pracownicy szkoły i kołchozu składali życzenia

proboszczowi.

Zapadły głęboko w duszę ciepłe i serdeczne życzenia złożone przez uczniów Średniej Szkoły w Trokielach, którzy na znak wdzięczności i szacunku złożyli w darze kwiaty i upominki księdzu.

To był ciepły i słoneczny dzień. Życzymy, aby w życiu księdza proboszcza Pawła Golińskiego zawsze była jasna i słoneczna pogoda, aby dopisywało Mu dobre zdrowie, pogoda duchowa, życzymy Mu także wytrwałości w pracy kapłańskiej i błogosławieństwa Matki Bożej Trokielskiej.

Czesław KAZIŃSKI

Uroczystość w Trokielach

ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ ELIZY ORZESZKOWEJ

Zjednoczenie Społeczne "Polska Macierz Szkolna na Białorusi"
zaprasza do udziału w konkursie

W ubiegłym roku minęła 90. rocznica śmierci wielkiej powieściopisarki pozytywizmu Elizy Orzeszkowej. W czerwcu br. będziemy obchodzić 160. rocznicę urodzin naszej znakomitej Rodaczki. Rocznicą ta zmusza nas do refleksji o wielkości i znaczeniu słynnej pisarki. Zastanawiamy się nad tym, co tak naprawdę wiemy o Elizie Orzeszkowej.

Jest autorką prawie 100 nowel i powieści, w tym słynnej — „Nad Niemnem”. W swoich utworach skupiała się na drobnych epizodach z życia ludzi różnych warstw społecznych: chłopów, szlachciców, panna, rzemieślnika, handlarza, ukazując ich krzywdę i skutki deprawacji. Dlatego podejmując się działalności literackiej wierzyła, że w warunkach niewoli jest to jedyny sposób na ocalenie świadomości narodowej.

Zrządzeniem losu całe swoje życie i twórczość związała z Grodnem i ziemią nadniemeńską, gdzie przeżywała własne niepowodzenia i tryumfy, gdzie upływały jej długie lata żmudnej pracy, gdzie przynosiła ulgę ludzkiej biedzie i uczyła braterstwa. Nic dziwnego, że Grodno starało się odplacić tej niepospolitej kobiecie przyznając tytuł honorowej obywatelki miasta, a jedną z ulic nazywając jej imieniem. Był to wyraz wdzięczności za literacki dorobek, który ziemi grodzieńskiej

i jej włodarzom zapewnił trwałe miejsce w obrębie kultury narodowej. A także dowód uznania dla wieloletnich wysiłków pisarki na rzecz miasta i jego mieszkańców.

W pięknych słowach-przesłaniu do potomnych Orzeszkowa wyraziła swój stosunek do tego miejsca i ludzi:

„Szczyć się będę tytułem honorowej obywatelki tego miasta [...] i słodką mi będzie myśl, że imię moje wypisano u jednej z dróg, które je przeryniają, przypominając będzie przechodniom, gdy już tu nie będę, że niegdyś byłam”.

I pozostała. Żeby przybliżyć życie i twórczość wielkiej pisarki, ogłaszamy dla wszystkich uczniów szkół podstawowych i średnich republikański konkurs. Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest rozwiązanie proponowanego zestawu pytań eliminacyjnych. Odpowiedzi na te pytania prosimy nadsyłać do 15 maja br. pod adresem:

230023, Grodno
ul. Budzionego 48a
Polska Macierz Szkolna
z dopiskiem: Konkurs

Osoby, które prawidłowo rozwiążą zadania konkursowe, zostaną zaproszone na finał konkursu do Grodna dnia 27 maja 2001r. Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody rzeczowe!

Zyczymy powodzenia!

Organizatorzy

Zestaw pytań do Konkursu pt. „Życie i twórczość Elizy Orzeszkowej”

1. Gdzie i kiedy urodziła się Eliza Orzeszkowa?
2. Jak brzmia panieńskie nazwisko E. Orzeszkowej?
3. Czy E. Orzeszkowa miała rodzeństwo?
4. Kim był Piotr Orzeszko?
5. Kim była Franciszka Widacka?
6. Kim był Benedykt, Pawłowski?
7. Kim był Józef Koscialkowski?
8. Jaki tytuł nosił pierwszy utwór literacki E. Orzeszkowej, gdzie i kiedy został wydrukowany?
9. Kiedy została napisana powieść „Nad Niemnem”?
10. Kiedy został odsłonięty pomnik znanej pisarki?
11. Gdzie znajduje się pomnik Orzeszkowej? Jakiego był jego losy?
12. W którym roku zmarła E. Orzeszkowa?
13. Gdzie została pochowana E. Orzeszkowa?
14. Jak potocznie nazywano dom, w którym mieszkała Orzeszkowa? Jakiego pełni obecnie?
15. Kto z pisarzy przemawiał podczas odsłonięcia pomnika E. Orzeszkowej w Grodnie?
16. Jakiego powieści Orzeszkowej zostały zekranizowane? W którym roku i czy znasz ich reżyserów?
17. Co wiesz o udziale Elizy Orzeszkowej w powstaniu styczniowym?

wym?

18. Za prowadzenie jakiej działalności E. Orzeszkowa trafiła pod nadzór policyjny?

19. Komu, kiedy i z jakiej okazji Orzeszkowa wysłała następujący list:

„Jako Polka, nade wszystko Polskę kochająca, dla narodu litewskiego żywię w sercu przyjaźń serdeczną. Dlatego pierwszemu organowi myśli i mowy litewskiej przesyłam najlepsze życzenia pomyślnego rozwoju w duchu pomiędzy ludzką sprawiedliwością oraz wzajemnej życzliwości i pomocy.”

El. Orzeszkowa”.

20. Obejrzyj uważnie zdjęcie. Do kogo należał przedstawiony na nim dom?

21. W którym mieście odbyło się przedstawione na zdjęciu (górnym) zdarzenie?

22. Z jakich utworów E. Orzeszkowej pochodzą następujące fragmenty?

A. „... Czasem też wyobrażała sobie, że jest drobnym robaczkiem uwijającym się, ile tylko sił starczyło, u podstaw wyniosłej, aż niebotycznej budowli. U podstaw. Wyraz ten kiedyś słyszała, czytała. Otóż była tam teraz. Wyżej promiennie było i świetnie. Ludzie tam dźwięga-

li i kuli marmury drogocenne, ścigali z nieba promienie słońca, szukali klejnotów, świat i siebie stroili w blaski. Ona, wraz z mnóstwem podobnych sobie maluczkich istot, zbierała w cieniu drobne pyłki, ale tak zupełnie poprzestawała na tym, że przed jej wyobraźnią przyszłość stawała się pogodna, pełna i nawet z owej górnej tęczy nieznanego i na zawsze niemiłego uczucia nią spadała na wargi jej żadna kropka gorczy, tylko spływało czasem trochę tęsknoty i smutku...”

B. “- Mam! Mam! — zawołała młodsza z dwu bawiących się na tapczanie dziewczynek. — Hela znowu czesze się i przypatruje się sobie w lusterku...”

- Ona dziś już trzeci raz czesze się, a dwa razy myła sobie paznokcie — zgardliwie zauważyła starsza dziewczynka.

- Eleganka! Lala! — dorzucił chłopiec — czy to jej jak nam w konwi myć się... Umoczy ręczniczek swój w wodzie i pecka nim sobie twarzyczkę. Ot! Stłukę ja jej to lusterko, zobaczysz co będzie!

I wszyscy troje w wielkim tętnem basowych nóg rzucili się ku ciemnemu kątowni. “...”

C. “Są ludzie, którzy płakać umieją tylko nad mogiłami drogich sobie istot, czym zaś jest rozpacz nad śmiercią uczuć i ideałów doznawana, nie wiedzą. Lecz ta wspinała kobieta, która z twarzą jak opłatek biała stała wśród zmroku naby w kamienną kolumnę przemieniona czuła, teraz, że na drodze jej życia i na dnie jej serca wznosi się druga mogiła, rozpaczniejsza jeszcze od pierwszej, bo nie już po sobie pozostawiająca. W tę drugą mogiłę kładły się na wieki i bezpowrotnie ją zęgały najdroższe jej uczucia i nadzieje; rozkładała się w niej, niby ciało w retorcie śmierci na marną parę przerabiane, wiara jej w geniusz i w szlachetność syna... Wydało się jej nawet, że czuje zapach trupi i że ten trup znajduje się w niej samej, zalega dno jej własnej piersi, którą zdjęło śmiertelne zimno. Byłaby to agonja jej wielkiej miłości dla syna? Czyżby go kochała przestawała? Piers jej stygła, jakby w niej zagaśnięty płomień, który utrzymywał jej życie. Ona rozumiała, co tam gaśnie, i obie dłonie mocno przyciskała do serca, chcąc może zatrzymać to, co z niego ulatywało. Czuła, że wraz z zanikaniem jej miłości i wiary niezgłębiona próżnia otwiera się przed nią, kruszą się sa-

me podstawy jej bytu, jakiś nóż ostry i nielitościwy podcina same korzenie jej życia.”

D. “Kiedy było mu lat osiemnaście, ojciec ożenił go z dziewczką ze wsi sąsiedniej dlatego, że gospodyni brakowało w chacie. Z tą żoną swoją, łagodną i pracowitą, lecz głupkowatą i brzydką, żył spokojnie i zgodnie, ale krótko, bo po latach kilku umarła, dzieci mu nie pozostawiając. Wkrótce też odumarał go stary ojciec, a kiedy jeszcze jedną siostrę, o dwanaście lat od siebie młodszą, za mąż wydał, sam zupełnie pozostał w chacie w końcu wsi niedużej, na wysokim brzegu Niemna pod borkiem sosnowym stojącej. Wołów ani koni nie posiadał i pomocników do gospodarskiej pracy nie potrzebował, bo ziemi prawie nie miał. Ojciec jego od dawnego dziedzica wsi otrzymał tę chatę ze sporym kawałkiem warzywnego ogrodu, a przeważnie żył z tkactwa, które przez czas jakiś w tej wsi kwitnęło i przynosiło niejaki zyski. Ale on z tkackimi krosnami, z niskim sufitem i ciemnymi ścianami chaty żyć się nie mógł. Coś go ciągnęło ku okiem nie doścignionemu szlakowi rzeki, ku błękitnej ciszy jej w pogodę i śpiewnym szumom w czas burzliwy ku powstającym nad nią co rana różowym wschodom słońca i odbijającym się w niej co wieczora bogactwom zachodu.”

E. “Skazańcy słuchali, słuchali. Głos ogłaszającego wyrok umilkł... Stało się. Po bladej jak chusta twarzy Piotra jedna za drugą ciekły łzy, ciche, ciężkie, a ręce jego podnosiły się zwolna i spływały w piersi.

- Panie niebieski, królu ziemski, niech budzie wola Twoja jak w niebieskich, tak i na ziemi — wymówił głośno, wyraźnie i zapatrzył się w górę.

Stepan ani drgnął, tylko na zmiętą w tysiąc zmarszczek twarz jego spadł krwisty rumieniec, a z czarnych oczu strzeliła rozpaczna i zarazem groźna błyskawica.”

F. “- Rebe! — odpowiedział — w pisaniu przodka mego znajduje się odpowiedź na moję twoją:

“Znikną grzechy z powierzchni ziemi”. “I grzeszników już nie będzie”. A kiedy znikną grzechy, a przed wami otworzą się bramy mądrości, wchodźcie w nie prędkim krokiem i z wesołym sercem, bo nauka jest największym orężem Pana, który rządzi światem według wiecznych praw rozumu. “Na dzie-

ła Stwórcy patrzeć nie chcą”. O takich powiedzianym jest w piśmie “Głupcy nienawidzą poznania!”

G. “Życie kobiety to wiecznie go-rejący płomień miłości — powiada-ją jedni.

Życie kobiety to zaparcie się — twierdzą inni.

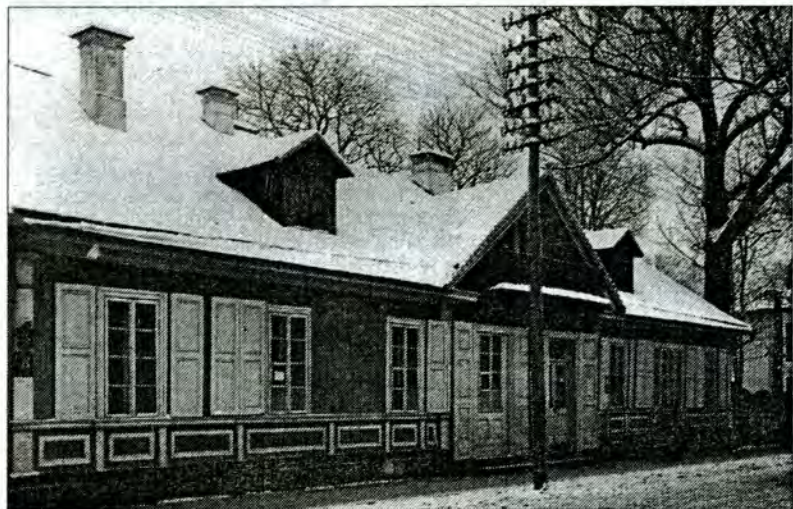
Życie kobiety to macierzyństwo — wołają tamci.

Życie kobiety to igraszka — żartu-ją inni jeszcze.

Cnota kobiety to ślepa wiara — chórem zgadzają się wszyscy.”

H. “Jedną tylko część odzieży mieli jednostajną: czapki czworokątne barwy amarantusów albo polnych chabrow i jedną cechę wspólną wszystkim: młodość. Samo lato życia, lato gorące, kwitnące patrzało z ich twarzy, jeszcze znojem trudów i walk nie dotkniętych, jaśniało w oczach, po brzegi pełnych zapachu i nadziei. Rozłożyli się obozem, zbudowali ze splecionych gałęzi namiotów kilka: dla wodza, dla co lepszych koni, dla przyszłych rannych; u rozpalonego ogniska zgotowali sobie posiłek wieczorny i gdy roboty były już skończone, a na niebo nad lasem wzeszły gwiazdy, wzbili ku niebu i ku gwiazdom chór silnych głosów, śpiewających hymn skargi, ufności i prośby. Hymnu tego my, drzewa, słuchałyśmy zdumione, wtórując mu szeptem ciekawości pełnym: “Co to będzie, co to będzie?”

I. “Przedmiot, który w nim taką trwogę obudził, był zarazem przedmiotem nadzwyczaj zajmującym. Składał on się z wysokiej tyki, u której wierzchołka czerniało kilka niewyraźnych łachmanów i jak strzępiaste ramiona kołysały się dwie słomiane wiechy. Był to strach wystawiony na wróble, ale Tadeusz nie znał jeszcze tego wojennego instrumentu ogrodników. Obie piastki mocno ze strachu ściśnięte przyciskając do obu policzków stał chwilę, na kołyszące się wiechy słomiane patrzył w widocznej niepewności, czy uciekać mu wypada albo też szczególnemu zjawisku dłużej przyglądać się można. Złakł się strachu najpewniej więcej od wróbli, przeciw którym wzniesionym on został i które tak się już z nim oswoiły, że wielką chmurą i z przeraźliwymi krzykami to wznosiły się nad owijającym mnóstwo tyczek cukrowym grochem, to znów nań opadały.”

Pierwsza w Europie

Konstytucja, "której słodczy - wedle słów marszałków sejmowych - doznawać będą odległe pokolenia"

Dnia 3 maja minęła 210. rocznica uchwalenia Konstytucji, która powstała „dla ocalenia Ojczyzny naszej i jej granic”.

Przesłanki

Objęcie tronu w 1764 roku przez Stanisława Augusta Poniatowskiego, gorącego zwolennika idei europejskiego Oświecenia, wzmogło dążenia reformatorskie polskiej elity umysłowej, która była świadoma pogłębiającej się w kraju anarchii. Osobliwości ustroju politycznego, niedowład systemu skarbowo-wojskowego państwa, zanik władzy wykonawczej, słabość mieszczaństwa i pauperyzacja chłopstwa powodowały wzrastające uzależnienie od Rosji, która - wraz z Prusami i Austrią - dokonała w 1772 roku pierwszego rozbioru Polski.

W październiku 1788 roku zebrał się sejm, nazwany później Czteroletnim, którego celem była naprawa Rzeczypospolitej.

Wokół obrad i dokonanych sejmowych bujnie rozwijała się literatura polityczna, publicystyka i prasa.

Reformatorscy autorzy

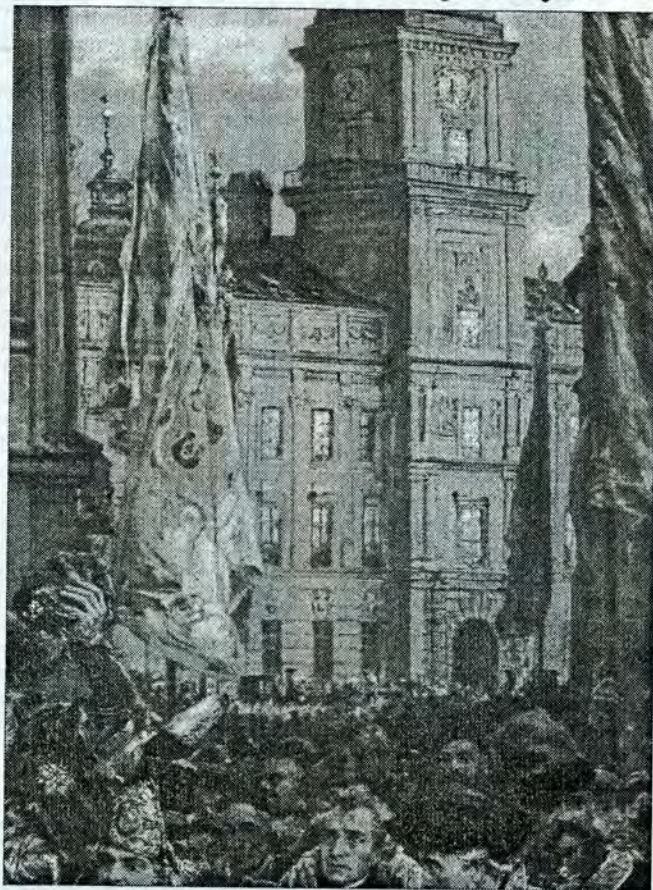
W dniu 3 maja 1791 roku, po tajnych przygotowaniach, Sejm Czteroletni uchwalił „Ustawę Rządową”, nazwaną od daty jej powstania Konstytucją 3 Maja. Stanowiła ona kompromis między monarchiczno-konstytucyjnym programem królewskim a programem republikańskim stronnictwa patriotycznego w Sejmie, którego przywód-

cy, m. in. Ignacy Potocki, marszałek Stanisław Małachowski i ks. Hugo Kołłątaj, postanowili współdziałać z królem. On to właśnie, według ostatnich badań, był głównym autorem tekstu, ostateczne poprawki nanosił H. Kołłątaj. Konstytucja ustaliła podstawy ustroju Rzeczypospolitej zgodnie z postulatami zwolenników reform.

W pracach nad konstytucją sięgano do wzorów angielskich, monteskiuszowskiego podziału władzy, republikańskiej konstytucji Stanów Zjednoczonych i dekretów francuskiego Zgromadzenia Narodowego. Była ona jednak przede wszystkim owocem polskich usiłowań reformatorskich.

Podstęp

Uchwalenie konstytucji nastąpiło wbrew obowiązującej procedurze sejmowej. Z obawy przed opozycją nie dopuszczono do dyskusji nad projektem. Wykorzystano fakt, że część opozycyjnych posłów nie powróciła do Warszawy po wielkanocnej przerwie. Jednocześnie zmobilizowano zwolenników reform poza sejmem. Przybyli tłumnie na Plac Zamkowy bądź zasiedli w sejmowych galeriach dla publiczności, manifestując swe poparcie dla twórców konstytucji. Nie dopuszczając do głosu opozycji, przy powszechnym entuzjazmie większości posłów oraz mieszkańców Warszawy, uchwalono i zaprzysiężono „Ustawę Rządową”. Od tego momentu Rzeczpospolita stała się monarchią konstytucyjną. Złamanie procedu-

Konstytucja 3 Maja - fragment z widokiem Zamku Królewskiego w Warszawie (obraz Jan Matejko)

ry sejmowej było jedyną szansą na wprowadzenie projektu reformy ustroju w życie.

Epokowe treści

Konstytucja znosiła wolną elekcję i ustanawiała dziedziczenie tronu. Po śmierci Stanisława Augusta mieli go objąć Wettinowie. Zacieśniała związki polsko-litewskie, wprowadzając wspólny skarb i wojsko dla obu

provincji. Nowy ustrój polityczny państwa opierał się na zasadzie trójczłonowego podziału władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Najwyższym organem władzy ustawodawczej był dwuizbowy sejm. Miał on być „zawsze gotowy”, kadencja posłów trwała dwa lata i w tym czasie posłowie mogli być wezwani w każdej chwili na sesję. Zniesiono konfederację oraz liberum veto. Wszystkie de-

cyzje miały zapadać większością głosów. Władza wykonawcza spoczywała w rękach króla i Straży Praw, która składała się z prymasa i ministrów (policji, interesów zagranicznych, spraw wewnętrznych, skarbu i wojny) powoływanych przez monarchę na dwa lata. Sądownictwo uległo najmniejszym zmianom. Zreorganizowano sejmiki, usunięto z nich szlachtę — „gołotę” (tzn. nie posiadającą dóbr ziemskich). Szlachta - posesjonaci - zachowała uprzywilejowaną pozycję w państwie.

Nowy naród

Do konstytucji włączono uchwaloną wcześniej ustawę o miastach. Przyznawano w niej mieszkańcom miast królewskich nietykalność osobistą, prawo nabywania dóbr ziemskich, dostęp do rang oficerskich i godności duchownych (oprócz biskupstw). Odrębny artykuł Ustawy Rządowej dotyczył chłopów. Ogólnikowo deklarowano w nim opiekę prawa i państwa nad włościanami. Chłopi otrzymywali niewiele, lecz już sam fakt poświęcenia im osobnego punktu (mimo braku konkretnych rozwiązań) był bardzo ważny. Równie istotne były sformułowania ustawy, które zrywały z dotychczasowym wąskim pojęciem „narodu” (tzn. tylko szlachty) oraz poglądem o szlachcie jako, jedynym obrońcy kraju. Konstytucja została pozytywnie przyjęta przez zdecydowanie większość szlachty w całym kraju.

Wzór dla potomnych

W zamierzeniach twórców nie była dziełem zamkniętym, zapoczątkować miała dalsze przemiany, dla których popierania powstało w połowie maja 1791 roku Zgromadzenie Przyjaciół Konstytucji Rządowej. Miało ono także na celu obronę Konstytucji, jej propagowanie i utwierdzenie dokonanych już zmian.

Przyjęta z aplauzem przez oświeconą Europę, nowoczesna polska konstytucja została obalona, do czego przyczyniła się konfederacja targowicka, zawiązana pod protektorem carycy Katarzyny II przeciw reformom znienawidzonego „sejmu rewolucyjnego”. W wyniku zbrojnej interwencji rosyjskiej, w 1793 roku dokonano drugiego rozbioru Polski. W dwa lata później, w 1795 roku, po trzecim rozborze, Polska zniknęła z mapy Europy na 123 lata.

Autorzy dzieła „O ustanowieniu i upadku Konstytucji 3 Maja” - Hugo Kołłątaj, Ignacy Potocki i Franciszek Ksawery Dmochowski - napisali: „potępiana dotąd Polska, jako siedlisko barbarzyństwa i depcząca prawa ludzkości feudalności, pokazała w ustawach sejmiku konstytucyjnego, że w prawdziwym oświeceniu i rozsądnym prawodawstwie, uczuci i poszanowaniu praw ludzkich najświetniejszym w Europie narodem wyrównała”.

Konstytucja 3 Maja stanowiła szczytowe osiągnięcie narodu, usiłującego wyrwać się z bezwładu i zależności zewnętrznej.

Herby rycerstwa polskiego

Odrodzenie języka polskiego i tradycji narodowych na naszych ziemiach sprzyja temu, iż coraz częściej sięgamy do swych korzeni. Poczynając od tego numeru będziemy zamieszczali herby rycerstwa polskiego, niewątpliwie wielu naszych czytelników odnajdzie swój herb.

Odrobina historii

„Na zamku kórnickim nieodmiennie wielkie zainteresowanie budzi sala jadalna, zwana też herbową, z racji ozdobienia jej stropu malowidłami herbów. To tam Tytus Działyński (1796-1861), właściciel średniowiecznego zamku, polecił wymalować w 71 drewnianych kasetonach stropowych herby rycerstwa polskiego. Powszechnie zwraca uwagę w malowniczym ich ułożeniu jeden, narożny, 72. pusty kaseton. Znany z ciekawego dowcipu właściciel miał rzekomo zapewniać tych spośród gości, którzy nie mogli odnaleźć na stropie swego godła rodzowego, że to właśnie 72. puste pole będzie zawierało ich herb. W rzeczywistości Tytus Działyński projektując herbowe ozdoby posłużył się jednym z rękopisów średniowiecznych, który zawierał między innymi

najstarszy łaciński zabytek polskiej heraldyki, a mianowicie rękopis zatytułowany *Insignia seu Ctenodia regis et Regni Poloniae* (Znaki, czyli herby króla i Królestwa Polskiego). Mimo anonimowości tego tekstu, już od XVI w. autorstwo tego herbarza przypisywano Janowi Długoszowi, najznakomitszemu historykowi polskiemu wieków średnich.

Herbarz Długoszowy w części pierwszej zawiera, zgodnie z tytułem, herby państwa polskiego i ziem do niego należących, część drugą wypełniają herby dostojników Królestwa Polskiego. Jan Długosz umieścił tu 71 herbów polskich, przydając często wzmiankę o pochodzeniu danego rodu i lapidarną charakterystykę jego członków. Niewątpliwie najcenniejszym przekazem są heraldyczne opisy herbów, uwzględniające nie tylko kształt godła herbowego, ale i barwy jego i tarczy. Niemniej dwa pozostałe elementy opisu budzą równie wielkie zainteresowanie historyków, między innymi z powodu w wielu wypadkach niezwykle ostrych i złośliwych opinii Jana Długosza o członkach najwybitniejszych rodów polskich. Można się domyślać, że owe niepochlebne opinie zniechę-

cały do podejmowania prób publikacji herbarza w czasach Rzeczypospolitej szlacheckiej. Dzieło Jana Długosza uzupełniali późniejsi heraldycy spisami rodów, panegirykami na cześć znaczących magnatów i legendami, które miały świadczyć o starożytności herbu...”

Symbolika

Herby rycerskie pełne są zagadkowych symboli, znaków czy potworów. Symbolika heraldyczna obejmuje także barwy — każda z nich oznaczała bowiem przymioty używającego je rodu.

Rycerz walczący ze smokiem

Jednym z najstarszych symboli stosowanych w polskiej heraldyce był rycerz na koniu walczący ze smokiem. Wiemy, że smok w średniowiecznej sztuce był symbolem zła, diabła. Rycerz na koniu jednoznacznie kojarzy nam się ze św. Jerzym — patronem rycerzy — symbolizował on jedną z czterech cnót kardynalnych — Męstwo.

Podwójne oblicze lwa

W średniowieczu motyw lwa miał podwójne znaczenie — mógł on symbolizować zarówno dobro, jak i zło. Również w heraldyce lew może

znamionować dobro i siłę — pieczęć z takim symbolem umacniała bowiem władzę jego posiadacza. Jednak lew stawał się symbolem zła, gdy przychodziło mu konfrontować z atakującym go rycerzem, który z kolei stał się symbolem cnoty Męstwa.

Orzeł

Orzeł zaczerpnięty został — podobnie jak lew i smok — ze średniowiecznych bestiariuszy i symbolizował męstwo. Z biegiem czasu lew z orłem stały się symbolem ziemi sieradzkiej, ziemi łęczyckiej i Kujaw.

Kwiaty

W polskiej heraldyce znajdujemy dwa kwiaty-symbole. Pierwszym jest najpiękniejsza z kwiatów — róża — symbol miłości. Drugim jest lilia — kwiat idealny.

Symbole przedheraldyczne

Duża część ze znaków — do których z biegiem czasu dodano treści symboliczne — ma swe korzenie w kreskowych znakach — napieczonych z okresu, kiedy nie istniały jeszcze herby. Znaki te poddane zostały geometryzacji. W ten sposób powstały godła ze strzałami czy podkowami.

cdn.

Abdank

Habdank — *Genus Polonicum... Et viri in ea ad alinea ambienda proni.*

Abdank — Ród polski... a mężowie w nim skłonni do ubiegania się o cudze.

Jan Długosz, *Insignia*, 24

Opisanie herbu

Są białe traktury w polu czerwonym. Inni mówią, że jest litera M przewrócona do góry i nijako powtórzona. Najlepiej go określi, kto z Kromerem... powie, że jest litera W Polakom i wszystkim Słowakom zwyczajna, w polu czerwonym. Nad hełmem korona, w koronie także druga litera.

Kasper Niesiecki, *Herbarz*, II, 1-2

Herbowni

Ankwicz, Bardziński, Beszewski, Białobrzęski, Bieliński, Bogucki, Borowski, Borzykowski, Borzymiński, Bram, Buczański, Budziszewski, Bystrzejowski, Chojeński, Choryński, Ciekliński, Czarkowski, Czelatycki, Dąbrowski, Dłoto, Dunikowski, Gasztold, Harabuda, Jazłowiecki, Jurgoszewski, Kielczowski, Klonowski, Kołaczkowski, Konarski, Kosowski, Kowalski, Koziński, Kozubski, Krobowski, Kunicki, Leszczyński, Lewikowski, Lidzbiński, Magnuski, Malczewski, Malechowski, Mikołajewski, Miłkowski, Młynkowski, Obornicki, Oborski, Pękosiński, Piotraszewski, Przeborowski, Przewicki, Psarski, Radzanowski, Rajmir, Rogowski, Rogoziński, Roguski, Rudzki, Skarbek, Skoraszewski, Skuba, Slomowski, Starski, Suchodolski, Swosowski, Sczyjeński, Tworzyński, Warszucki, Ważeński, Wojenkowski, Wojewódzki, Wołczek, Wychowski

oprócz tu wymienionych heraldycy następujące familie do herbu tego dodają:

Bejnart, Boleński, Borzymiński, Czahorski, Dowgiało, Dwogiałowicz, Dworakowski, Eygird, Gambarczewski, Gembarczewski, Górski, Hromyka Skarbek, Kaczycki, Kaimir, Koplewski, Kruszewski, Krzywiński, Łasicki, Machowski, Puczniewski, Raduński, Rażek, Regowski, Słomka Skarbek, Starosiedliski, Starosielski, Telszewski, Toczyński, Trzebiński, Ustarbowski, Warakowski, Ważyński Skarbek, Wielobycki, Wołyński, Wojczyński Skarbek, Wykowski

Kasper Niesiecki, *Herbarz*, II, 3-4

Przygotowała Irena EJSFONT

Henryk Sienkiewicz

1846 - 1916

Żaden polski powieściopisarz nie osiągnął takiej popularności. Jego książki podbijają czytelników niezależnie od wykształcenia czy poglądów politycznych, a stworzone przez niego postacie weszły do panteonu bohaterów narodowych. Tylko w roku śmierci Sienkiewicza sprzedano w Stanach Zjednoczonych dwa miliony egzemplarzy powieści *Quo vadis*, za którą otrzymał Nagrodę Nobla.

Trzydziestosiedmioletni autor reporterskich *Listów z Ameryki* i utrzymanych w duchu pozytywizmu nowel zaskoczył wszystkich, przystępując do pisania powieści historycznej o XVIII-wiecznej Polsce. W 1883 roku dziennik *Słowo* co tydzień drukował kolejny odcinek *Ogniem i mieczem*.

Stworzonych przez pisarza bohaterów: Zagłobę, Wołodyjowskiego, Kmicica traktowano jak żywych ludzi i zasypywano pisarza listami, błagając np., by nie uśmiercał Skrzetuskiego. Następną powieść historyczną - *Potop* - zdobyła ogromną popularność, jednak w wyniku niepodpisania przez Rosję międzynarodowej konwencji o ochronie praw autorskich pisarz bardzo rzadko otrzymywał wynagrodzenie za tłumaczenia i przeróbki swoich utworów za granicą.

Mimo więc ogromnego sukcesu Sienkiewicz nie raz musiał pożyczać pieniądze, by ratować swoją żonę,

Należę do tych, którzy głoszą, że idea ojczyzny powinna zajmować pierwsze miejsce w duszy i sercu człowieka.

H. Sienkiewicz

Marię z Szetkiewiczów, umierającą na gruźlicę. Wiele rozdziałów *Trylogii* powstało dosłownie przy jej łóżku, w różnych uzdrowiskach europejskich... Mimo wszystkich starań Maria zmarła.

Dwójką małych dzieci zaopiekowali się teściowie, a

Sienkiewicz prowadził odtąd życie wędrowne. Zwiedził całą Europę Zachodnią, był na Bliskim Wschodzie, m.in. w Stambule, by zapoznać się z terenami, które zamierzał przedstawić w ostatniej części *Trylogii* - *Panu Wołodyjowskim*.

W 1900r. uroczyste obchodzono jubileusz 25-lecia pracy pisarskiej H. Sienkiewicza. Otrzymał wówczas tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, a polskie społeczeństwo w uznaniu jego zasług ufundowało mu majątek ziemski Oblęgorek (w pobliżu Kielc).

Światową sławę przyniosła pisarzowi powieść z czasów Nerona - *Quo vadis*, którą do dziś przetłumaczono na ponad 50 języków.

W 1905 roku otrzymał za *Quo vadis* najwyższe wyróżnienie - Nagrodę Nobla.

W 1913 roku jednocześnie pojawiły się dwie ekranizacje *Quo vadis* - włoska i francuska. Od tego czasu jego utwory znajdują się wśród najchętniej ekranizowanych polskich powieści.

Ostatnie lata życia pisarz poświęcił działalności w Komitecie pomocy ofiarom I wojny światowej w Vevey w

Szwajcarii, gdzie zmarł w wieku 70 lat. W pogrzebie wybitnego Polaka wzięli udział przedstawiciele świata kulturalnego całej Europy. W 1924r. zwłoki H. Sienkiewicza sprowadzono do Polski i złożono w podziemiach katedry w Warszawie.

Pięć Marii

W życiu Sienkiewicza było aż pięć Marii. Pierwsza, Maria Kellerówna, pod naciskiem rodziców zerwała zaręczyny z 28-letnim, początkującym literatem. Druga - Maria Szetkiewiczówna - ukochana żona, zmarła na gruźlicę zaledwie po czterech latach małżeństwa, urodziwszy rok po roku syna i córeczkę. Z trzecią, 19-letnią Marią Wołodkowiczówną, pisarz ożenił się, mając prawie 50 lat i szybko się rozwiedł. Romantyczna znajomość z Marią Radziejowską nie zakończyła się ślubem... Trzecią żoną 58-letniego Sienkiewicza została jego daleka kuzynka, Maria Babska, która podobno już wiele lat wcześniej była w nim zakochana.

Maria Szetkiewiczówna

Powieści H. Sienkiewicza należą do najchętniej filmowanych dzieł literackich, a obsada głównych ról wywołuje zwykle ogólnonarodową dyskusję. W latach powojennych rekordy oglądalności bili *Krzyżacy* w reżyserii Aleksandra Forda oraz *Potop* Jerzego Hoffmana. Ten sam reżyser nakręcił w 1998r. (premiera 1999) *Ogniem i mieczem*. W tym roku odbyła się premiera kolejnej polskiej superprodukcji filmowej - *W pustyni i w puszczy* w reżyserii Gavina Hooda.

PIOSENKA NA ŻYCZENIE

Poemat

muzyka: Zdenek Fibich
słowa: Karol Ritter

- Kocham cię, bez ciebie życia już nie ma, kocham cię, to właśnie jest mój poemat. Księżyc spojrzaj mi w oczy i srebrną mgłą mnie otoczył tej nocy, i cichy sad w kraj się z marzeń mych przeistoczył.
- W kraju złud tym, który nazwy swej nie ma, z gwiazd i słów wysnułem tę pieśń, poemat! Wiem, że jesteś daleko za siódmą górą, za rzeką w tę noc, noc, jasną od gwiazd zwiewną, tak przejrzystą i lekką.

Gratulacje!

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Stanisławowi LABANOWI z okazji imienin życzymy dużo zdrowia, obfitych łask Chrystusowych, Bożego błogosławieństwa. Nieustannej opieki Matki Bożej oraz stokrotnych płonów na powierzonych przez Pana niwie

amiętając w modlitwie członkowie Kółka Żywego Różańca z Bieniakoń

Z okazji jubileuszu urodzin prezes Klubu Polskich Kobiet Zofii ŻOL dużo szczęścia, zdrowia, pomyślności w życiu, dobroci od ludzi.

W dobrej sprawie niech łaskawie Bóg Cię zawsze wspiera. Twym marzeniom, Twym życzeniom

Niech swą dłoń otwiera koleżanki z Klubu Polskich Kobiet "Memoria" z Lidy

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Stanisławowi LABANOWI z okazji imienin składamy najserdeczniejsze życzenia dobrego zdrowia, pomyślności, obfitych łask Bożych, pomocy Matki Bożej w pełnieniu służby kapłańskiej

Zarząd Oddziału ZPB w Bieniakoń

Z okazji 60. rocznicy urodzin kochanego męża, tatusia i dziadka Zygmunta SIEMASZKI najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, wytrwałości, pogody ducha oraz dalszych szczęśliwych lat życia

składają żona, syn z synową, córka z zięciem i wnuczkami

Najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, pogody ducha, uśmiechu na co dzień, spełnienia wszystkich zamierów i marzeń oraz wszelkiego optymizmu i dobrych nadziei z okazji urodzin Stanisławie KOZŁOWSKIEJ

życzy mąż, syn, córka z zięciem

PRAWNIK ZPB udziela bezpłatnych konsultacji dla członków Związku Polaków w Siedzibie Głównej ZPB w Grodnie w soboty w godz. od 11 do 13.

KARTKI Z KALENDARZA

7.05.1867 - Urodził się Władysław Reymont, pisarz, laureat literackiej Nagrody Nobla (*Chłopi* 1924r.).

8.05.1945 - Kapitulacja Niemiec. Koniec II wojny światowej w Europie.

12.05.1364 - Kazimierz Wielki wydał dokument erekcyjny, na mocy którego został utworzony Uniwersytet w Krakowie.

12.05.1935 - Zmarł w Warszawie Józef Piłsudski, mąż stanu, marszałek Polski.

13.05.1970 - W Londynie zmarł gen. Władysław Anders.

13.05.1981 - Zamach na życie papieża Jana Pawła II.

POSZUKIWANIA

Poszukuję osób spokrewnionych z Emilią FURS, urodzoną 11 lutego 1915 roku w miejscowości Horowe. Imiona rodziców: Antoni Furs, Jadwiga z domu Alchimowicz. Imiona rodzeństwa: Mieczysław, Bronisława.

Proszę o kontakt z osobami, które rozpoznają w/w nazwiska, imiona i miejscowość i mogą udzielić informacji o rodzeństwie Emilii albo jej dalszej rodzinie.

Wszelkie informacje proszę kierować do Marii Niewczasinskiej, nr tel. (do Londynu): +44 20 7549 0900 (prosić M. Niewczasinską) lub listownie pod adresem: Maria Niewczasinska, Title-Research, 2 Farrigdon Road, London, EC1M 3HM, UK

Z okazji imienin Czcigodnego Księdza Dziekana Stanisława PYTELA z Wasiliszek moc najserdeczniejszych życzeń zdrowia, długich lat życia, wytrwania w ciężkiej pracy duszpasterskiej, błogosławieństwa Bożego oraz nieustającej opieki Matki Bożej.

Dziękujemy Ci za duchową opiekę nad parafią, pomoc i troskę o nas

komitet kościelny z Wasiliszek

Z okazji imienin siostry zakonnej STANIZJI życzymy dużo zdrowia, pogodnych dni, radości, pomyślności oraz błogosławieństwa Bożego na długie lata.

Bóg zapłać za Twoją pracę przy kościele

komitet kościelny z Wasiliszek

Cennik

życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

Cena (z podatkiem VAT) za 1 linię (28 znaków):

ogłoszenie	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.
zwykłe	240 rub/ lin;	200 rub/ lin;
pogrubioną czcionką	360 rub/ lin;	300 rub/ lin;
w czarnej ramce	300 rub/ lin; w czerwonej	360 rub/ lin;
matrymonialne	420 rub/ lin;	390 rub/ lin;
nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x30 mm	1400 rub	

Numer konta Biełbiznesbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Czy pamiętasz, że...

7 maja - Gizeli, Ludmiły, Róży

8 maja - Stanisława

9 maja - Pachomiusza

10 maja - Antonina, Beatryczy, Jana

11 maja - Floriana, Moniki

12 maja - Nereusza, Pankracego

13 maja - Serwacego, Roberta

Wydawca: ZS "Związek Polaków na Białorusi"

Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32

Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75

e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by

glosznadniemna@yahoo.com

Internet: http://glos-znad-niemna.virtualave.net

Punkt redakcyjny w Mińsku: (8-0172) 52-24-16

Redaktor naczelny Andrzej DUBIKOWSKI

Redaktorzy: Tatiana ZALESKA (zastępca redaktora

naczelnego), Irena EJSFONT (redaktor wydania), Wiktor

SAWONIAKA (sekretarz redakcji), Halina EJSFONT,

Andrzej Pisalnik, Waldemar PRECKAJŁO, Iness TODRYK

Korekta: Alina EJSFONT, ALICJA SAMIEC

Obsługa komputerowa: Jolita ONIŠKO, Anna SKORB

Prenumeratę: półroczną, kwartalną, dwumiesięczną lub

miesięczną można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na

Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce

przyjmują placówki Ruchu S.A. Indeks w Polsce 329258

Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 455 BYB, w

sprzedaży w kioskach - 100 BYB.

© "Głos znad Niemna". Wszystkie prawa zastrzeżone

(łącznie z tłumaczeniem na języki obce.)

Autorzy publikacji ponoszą odpowiedzialność za wiarygodność podawanych faktów. Ich poglądy nie zawsze są zbliżone z poglądami redakcji.

Redakcja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam, zastrzega sobie prawo do skracania, adiacji materiałów i zmiany

tytułów. Nie zwracamy nie zamówionych materiałów.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863

Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы

Заказ № - 1528 Наклад 6870 асобнікаў.

Штогоднік "Глос знад Немна" (на польскай мове)

ISSN 1563-3233

Адрас рэдакцыі: 230023 Гродна вул. Дзяржынскага 32

Друк: Гродзенская абласная ўнітарная поліграфічная

прадпрыемства "Гродзенская друкарня"

Гродна вул. Паліграфістаў 4

Надрукавана да друку 3.05.2001 у 1500

Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй

дыяпазонаў.

BADŹMY W KONTAKCIE

Czekamy na Państwa telefony od godziny 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69